

GHIDUL SOLICITANTULUI

SUBMĂSURĂ 4.1a

INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII POMICOLE

– depunere on-line –

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
SUBMĂSURII 4.1a – „Investiții în exploatații pomicole” – depunere on-line
Versiunea Decembrie 2017

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și europene. Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Studiului de fezabilitate, ale Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.info.

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE
ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU SUBMĂSURA 4.1.a
PUBLICAT PE SITE-UL WWW.AFIR.INFO.**

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.afir.info și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului solicitantului.

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Contribuția submăsurii 4.1a – Investiții în exploatații pomicole la Domeniile de Intervenție	03
---	----

2. PREZENTAREA SUBMĂSURII 4.1a

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	04
2.2. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului	06
2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	18
2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	24
2.5. Criteriile de selecție ale proiectului	25
2.6. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	33

3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII POMICOLE

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de finanțare	39
3.2. Contractarea fondurilor	47
3.3. Achizițiile	53
3.4. Plata	56

4. INFORMAȚII UTILE

4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare	58
4.2. Lista formularelor disponibile pe site-ul AFIR	67
4.3. Dicționar	68
4.4. AFIR în sprijinul dumneavoastră	73

5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

5.1. Anexa 1 – Model Cerere de finanțare	www.afir.info
5.2. Anexa 2 – Studiu de fezabilitate conform HG 28/2008/HG907/2016 și anexele aferente	www.afir.info
5.3. Anexa 3 – Lista cu UAT care se regăsesc în zone montane (ANC ZM), UAT care se regăsesc în zone cu constrângeri specifice (ANC SPEC) și UAT care se regăsesc în zone cu constrângeri semnificative (ANC SEMN), menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013	www.afir.info
5.4. Anexa 4 – Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene	www.afir.info
5.5. Anexa 5 – Model Contract de finanțare	www.afir.info
5.6. Anexa 6 – Fișa submăsurii 4.1a	www.afir.info
5.7. Anexa 7 – Anexa aferentă Subprogramului Tematic Pomicol din cadrul național de legislativ de implementare	www.afir.info
5.8. Anexa 8 – Acte Normative utile	www.afir.info
5.9 Anexa 9 – Specificații tehnice operațiuni pentru care sprijinul se acorda sub forma de costuri standard	www.afir.info
5.10 Anexa 10 – Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020	www.afir.info
5.11 Anexa 11 – Zona eligibilă ITI	www.afir.info

1.1 Contribuția submăsurii 4.1a „Investiții în exploatații pomicole” la domeniile de intervenție

Submăsura 4.1a „Investiții în exploatații pomicole” se încadrează, conform Regulamentului (UE) 1305/ 2013, art.17, în măsura 4. Investiții în active fizice – și contribuie la domeniul de intervenție DI 2A **Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole.**

Sprrijinului acordat prin această submăsură, va contribui la:

- creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;
- creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării* fructelor la nivelul fermei și a comercializării* directe a produselor obținute;
- dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie.

Conform prevederilor PNDR 2014-2020, proiectele care vizează investiții pentru obținerea de material de înmulțire și pentru material de plantare fructifer (pepiniere) vor beneficia de alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă.

Atenție!

Aceste proiecte vor concura doar cu proiectele de același tip.

* Se aplică definițiile pentru prelucrare (procesare) și comercializare (marketing) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020, detaliate în subcapitolul 4.3.

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin submăsura 4.1a sunt fermierii definiți conform Regulamentului (UE) 1307/ 2013, art. 4, ca fiind persoane fizice autorizate conform OUG 44/2008 cu modificările și completările ulterioare sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatații se situează pe teritoriul României cu excepția teritoriului unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (Anexa 11 la GS) și care desfășoară o activitate agricolă.

- Restricția pentru aplicarea pe sM4.1a național se aplică fermierilor din teritoriul ITI (Anexa 11) adică cei care au sediul social și care amplasează investiția propusă prin proiect pe teritoriu ITI (deoarece sunt eligibili pentru apelul dedicat ITI). De asemenea, fermierii din teritoriul ITI care vizează prin proiect achiziția de mașini și utilaje agricole și au peste 50% din terenurile agricole ale exploatației în teritoriul ITI, nu pot aplica pe apelul național, ci doar pe apelul dedicat teritoriului ITI.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- + **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 2008), cu modificările și completările ulterioare;
- + **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- + **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- + **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare); **Institutele de cercetare – dezvoltare, stațiunile și unitățile de cercetare-dezvoltare, inovare agricolă și didactice cu personalitate juridică, de drept public sau privat**, inclusiv universități având în subordine/structură stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice din domeniul agricol și /sau ferme de dezvoltare (definite potrivit legislației naționale în vigoare

privind organizarea și funcționarea acestora, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) – *doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA*;

✚ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare);

✚ **Societate cooperativă agricolă** înființată în baza Legii nr. 1/ 2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care activează în sectorul pomicol, iar investițiile realizate deservesc interesele propriilor membri;

✚ **Cooperativă agricolă** înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, art..6 cu modificările și completările ulterioare, care activează în sectorul pomicol, iar investițiile realizate deservesc interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri;

✚ **Grup de producători** (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare) care activează în sectorul pomicol, iar investițiile realizate deservesc interesele propriilor membri.

✚ **Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor** (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

Atenție! În conformitate cu prevederile PNDR 2014-2020 privind asigurarea demarcării între fonduri, Grupurile de Producători care activează în sectorul legume-fructe, **recunoscute preliminar** de către MADR și Organizațiile de producători nu sunt eligibile pentru Finanțare prin PNDR (Pilonul II), deoarece sunt finanțate din FEAGA (Pilonul I). Membrii acestor forme asociative pot fi solicitanți eligibili.

Atenție! În cazul stațiunilor de cercetare-dezvoltare și didactice și a fermelor de dezvoltare aflate în subordinea Universităților cu profil agricol și unităților de cercetare-dezvoltare, inovare agricolă, se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității (ex. – calculul dimensiunii economice SO).

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să desfășoare activități economice, sub formă de întreprindere individuală, întreprindere familială, persoană fizică autorizată sau persoana juridică română;
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Atenție! Nu sunt eligibili solicitanții care se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/ 1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment (Legea 85/ 2014 de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Următoarele categorii de solicitanți/ beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/ submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- a) solicitanții/ beneficiarii/ membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;
- b) solicitanții care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea Cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificare, numai în cadrul sesiunii continue următoare celei în care a fost depus proiectul;
- c) beneficiarii Contractelor/ Deciziilor de finanțare aferente măsurilor 112, 411-112, 141, 411-141, finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013, după implementarea proiectelor, iar cei ai sM6.1 și sM6.3, după acordarea celei de-a doua tranșe de plată din cadrul PNDR 2014-2020.

Nu sunt eligibili solicitanții care pot primi sprijin prin apelul dedicat 4.1a ITI.

Teritoriul ITI Delta Dunării: zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat, Anexa 11 la Ghidul solicitantului.

2.2 Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

Este important ca înainte de depunerea Cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în Cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.

Atenție! Pentru dovedirea îndeplinirii condițiilor specifice proiectului dumneavoastră este necesar să prezentați în cadrul Studiului de fezabilitate toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul depunerii mai multor proiecte, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru proiect sau, după caz, cumulativ pentru toate proiectele.

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.

Îndeplinirea acestui criteriu se va demonstra în baza documentelor de înființare a solicitantului, verificărilor în ONRC, a Certificatelor care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și locale prezentate la semnarea contractului, a însușirii obligațiilor și angajamentelor menționate în Declarația F. De asemenea, se verifică dacă sunt îndeplinite condițiile de depunere (a, b sau c, după caz), prezentate în secțiunea 2.1, pentru solicitanții/ beneficiarii cuprinși în cadrul celor trei condiții.

Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/ operațiunile eligibile prevăzute prin submăsură:

- (1) investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole și modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole;

- (2) investiții în înființarea și modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;
- (3) înființarea și modernizarea unităților de procesare la nivelul fermelor și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului;
- (4) investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- (5) investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/ sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/ produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/ sau forestieră, atât din ferma proprie cât și din afara fermei), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- (6) înființarea și/ sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- (7) investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 alin. (5) al Regulamentului (UE) nr. 1305/ 2013 cu modificările și completările ulterioare, în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării;
- (8) investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu art. 45 alin. (2) lit. (d) din Regulamentul nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare;

Atenție! Operațiunile de la punctele 3, 4, 5 și 8 nu pot face în mod independent obiectul unui proiect de investiții.

Atenție! Pentru operațiunile cuprinse în Anexa A5 din cadrul Cererii de finanțare sprijinul se acordă doar sub forma costurilor standard și a contribuției în natură, excepție fac operațiunile care nu respectă semnificativ specificațiile prevăzute în Anexa 9 a prezentului Ghid și materialul de plantare CAC pentru nuc și alun, pentru care beneficiarii vor derula procedura de achiziție.

Criteriul se consideră îndeplinit în baza corelării informațiilor din Studiul de fezabilitate cu informațiile din Certificatului de Urbanism.

Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției.

Criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnătură și în baza corelării informațiilor din Studiul de fezabilitate, buget indicativ rezultat în urma evaluării și ulterior, prin verificarea documentului 8 prezentat în etapa de contractare.

În cazul depunerii unei solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru fiecare proiect deci, cumulativ pentru toate proiectele, în sensul că solicitantul trebuie să aducă dovada cofinanțării pentru primul proiect, iar pentru

proiectele următoare va aduce dovada cofinanțării pentru respectivele proiecte, cumulativ cu primul.

De exemplu – dacă se depun trei proiecte:

- se va aduce dovada cofinanțării pentru primul;
- pentru al doilea proiect se va aduce atât dovada cofinanțării pentru primul proiect cât și pentru al doilea;
- pentru al treilea se va aduce dovada cofinanțării pentru primele două, dar și pentru al treilea.

În cazul în care proiectul prevede și contribuția în natură, valoarea cofinanțării private va fi compusă din contravaloarea contribuției în natură conform Anexei A5 din Cererea de finanțare și, pentru diferența până la atingerea procentului de cofinanțare privată, din valoarea menționată în extrasul de cont și/ sau contract de credit. Prin urmare, în vederea semnării contractului, se va prezenta extrasul de cont și/ sau contract de credit pentru diferența menționată.

ATENȚIE! Valoarea contribuției în natură nu trebuie să depășească valoarea contribuției private.

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice.

Se verifică îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

(1) Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)/ veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile în cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale, în Declarația privind veniturile realizate (formularele 200 și 221 însoțite de Anexe).

Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care au înregistrat doar cheltuieli din exploatare, (întreținerea efectivului de animale, înființarea culturilor și a plantațiilor, avize, cheltuieli administrative, întreținere cont bancar etc.) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii de venituri din exploatare (în acest caz nu se consideră venituri din exploatare plățile APIA și lucrările efectuate în regie proprie). Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate/ efectuarea cheltuielilor de exploatare și, în funcție de situație, orice alt document ce poate furniza informații suplimentare relevante.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul din exploatare, care poate fi negativ.

(2) Indicatorii economico-financiari din cadrul secțiunii economice trebuie să se încadreze în limitele menționate, începând cu al doilea an de la data finalizării investiției.

Pentru proiectele care presupun înființare și/ sau reconversie, valoarea indicatorilor economici se va încadra în limitele menționate în cadrul secțiunii economice, începând cu anul intrării pe rod. Dacă proiectul propune mai multe specii pomicole și/ sau sisteme de cultură diferite se va utiliza anul intrării pe rod cu valoarea numerică cea mai mare.

Durata până la intrarea pe rod a speciilor pomicele în funcție de sistemul de cultură

SPECIA	Sistemul de cultură		
	Clasic	Intensiv	Superintensiv
MĂR	4	3	2
PĂR	5	4	3
GUTUI	5	4	3
PRUN	5	4	3
CIREȘ	5	4	3
VIȘIN	5	4	4
CAIS	5	4	3
PIERSIC+NECTARIN	4	3	3
NUC	8	6	6
MIGDAL	6	5	5
ALUN	6	5	4
CASTAN	8	7	6
CĂPȘUN	-	1	1
ZMEUR	-	1	1
MUR CU GHIMPI	-	2	2
MUR FĂRĂ GHIMPI	-	2	2
COACĂZ (NEGRU, ROȘU, ALB)	-	3	3
CĂTINA	5	4	3
AFIN	-	3	3
AGRIȘ	-	4	4
MĂCEȘ	5	4	4
LONICERA CAERULEA L.	-	6	5
CORN	5	5	4
ARONIA MELANOCARPA	4	4	3
SOC	4	4	4
TRANDAFIRUL PENTRU PETALE	-	4	4

- Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și europeană (prezentată în secțiunea legături cu alte prevederi legislative și în capitolul 8.1 din PNDR), inclusiv pe cele cu privire la efectele asupra mediului, în cazul în care aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului.**

Criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnătură și în baza corelării informațiilor din Studiul de fezabilitate, cu cele din Certificatul de Urbanism și ulterior, cu cele din documentul emis de Agenția de Protecția Mediului Județeană prezentat la momentul încheierii contractului.

Atenție! Pentru proiectele care impun Acord de Mediu sau Aviz Natura 2000 este necesară începerea demersurilor pentru obținerea acestora din timp având în vedere termenul lung de parcurgere a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și a procedurii de evaluare adecvat (în conformitate cu legislația de mediu în vigoare).

- Investiția trebuie realizată doar în unitățile teritoriale administrative prezente în Anexa din Cadru Național de Implementare, aferentă STP (Anexa 7 a Ghidului solicitantului pentru**

submăsura 4.1a) și trebuie să respecte zona speciilor din anexa menționată anterior, **exceptând culturile în sere și solarii și pepinierele.**

Anexa 7 nu se aplică în cazul pepinierele și investițiilor destinate culturilor în sere și solarii (inclusiv tunele joase și macrotunele), acestea putând fi realizate pe întreg teritoriul național. Se verifică în Studiul de fezabilitate dacă plantația pomicolă (existentă sau înființată) respectă zona speciilor din Anexa 7.

Atenție! În cadrul acestei submăsuri sunt eligibile proiectele implementate în UAT-urile care:

i) au nota de favorabilitate naturală $\geq 2,00$.

ii) au nota de favorabilitate naturală $< 2,00$, dar au nota de favorabilitate potențată $\geq 2,00$.

Aceste proiecte (ii) sunt eligibile dacă prin proiect se prevede și sistem de irigații pentru toată suprafața înființată/ în reconversie.

În acest caz, proiectele care nu prevăd înființare și reconversie plantații pomicole sunt eligibile doar dacă:

a) plantațiile pomicole deținute de beneficiar (în proprietate sau folosință) sunt irigate; sau/ și

b) prin proiect se prevede și sistem de irigații pentru suprafețele respective.

Sistemele de irigații trebuie să fie funcționale și să fie conectate la o sursă de apă ce poate asigura debitul necesar suprafețelor pomicole.

iii) au nota de favorabilitate potențată $< 2,00$. Prin excepție de la punctele i) și ii) pot fi eligibile amplasamente din cadrul UAT-ului dacă solicitantul sprijinului prezintă AFIR un studiu avizat de ICDP Mărăcineni, efectuat prin metodologia studiului privind zona speciilor pomicole, conform căruia se demonstrează că amplasamentul respectiv are o notă de favorabilitate naturală sau potențată $\geq 2,00$, cu condiția respectării punctului (1.ii).

În cazul **culturii de afin** pot fi utilizate, în plus față de notele de favorabilitate naturală și potențată, notele de favorabilitate potențată pH și potențată pH și irigații.

Astfel, pentru a beneficia de nota de favorabilitate potențată pH, solicitantul trebuie să prevadă în proiect cheltuieli cu turba, iar în cazul notei de favorabilitate potențată cu pH și precipitații trebuie să prevadă în proiect cheltuieli cu turba și sistemul de irigații. Turba și sistemul de irigații trebuie să fie aferente întregii suprafețe înființate.

În aceste două cazuri (nota potențată cu pH și nota potențată cu pH și precipitații), proiectele care nu prevăd înființare și reconversie plantație afin sunt eligibile doar dacă:

a) plantațiile deținute de beneficiar (în proprietate sau folosință) sunt irigate; sau/și

b) prin proiect prevede și sistem de irigații pentru suprafețele respective.

Sistemele de irigații trebuie să fie funcționale și să fie conectate la o sursă de apă ce poate asigura debitul necesar suprafețelor pomicole.

Nu se va avea în vedere dacă solicitantul a aplicat sau nu turba pentru înființarea plantațiilor existente.

Pașii de urmat pentru obținerea studiului pentru recalcularea notelor de favorabilitate pe amplasamentele din cadrul UAT-urilor care au nota de favorabilitate potențată <2,00 se regăsesc pe pagina web a Institutului de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultura Pitești –Mărăcineni la următoarea adresa web <http://icdp.ro>. Valoarea studiului pentru recalcularea notei de favorabilitate reprezintă cheltuială eligibilă în cadrul proiectului.

Pentru localitățile (satele) aparținătoare de oraș va fi atribuită nota de favorabilitate a orașelor de care aparțin.

În cazul formelor asociative cel puțin un membru al formei asociative, deservit de investiția propusă prin proiect, trebuie să dețină plantații pomicole într-o UAT cu o notă de favorabilitate ≥ 2.00 pentru cel puțin o specie pomicolă dintre cele deținute de membrul respectiv, conform metodologiei din Anexa 7.

În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară, excepție făcând speciile nuc și alun unde poate fi utilizat și material CAC (conformitas agraria communitatis).

Se verifică în cadrul Studiului de fezabilitate dacă solicitantul și-a prevăzut cheltuieli cu materialul de plantare fructifer din categoria biologică certificat, dintr-o categorie superioară sau material CAC (conformitas agraria communitatis) pentru nuc și alun.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document de calitate și conformitate al furnizorului) va fi prezentat obligatoriu la depunerea Cererii de plată prin care se solicită decontarea materialului săditor și se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Pentru îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate nu este necesară verificarea soiului/soiurilor propuse prin proiect în catalogul ISTIS.

Atenție! Înainte de elaborarea proiectului de înființare se poate consulta ICDP Mărăcineni pentru a obține un aviz prealabil (informal) referitor la pretabilitatea speciei și a soiurilor alese de solicitant pe amplasamentul dorit. Acest aviz nu este necesar a fi prezentat la depunerea Cererii de finanțare, având ca scop informarea solicitantului, înainte de elaborarea documentelor necesare accesării fondurilor nerambursabile prin submăsura 4.1a.

În cazul speciilor alun și nuc poate fi utilizat și material de plantare fructifer din categoria biologică CAC.

În cazul materialului de plantare CAC pentru nuc și alun se va aplica procedura de achiziții bunuri și servicii a Agenției de Plăți (AFIR), iar pentru celelalte tipuri de material (de ex. materialul certificat) se vor utiliza costurile standard și contribuția în natură.

Indiferent de categoria de material de plantare, pentru lucrări și alte operațiuni prezente în lista costurilor standard și contribuției în natură se vor utiliza valorile cuprinse în această listă (Anexa A5 din Cererea de finanțare).

În cazul pepinierelor, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Se verifică în Studiul de fezabilitate dacă solicitantul își propune să producă material de

înmulțire și material de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document oficial de certificare) va fi prezentat obligatoriu la depunerea ultimei Cereri de plată. Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Condiția nu se aplică proiectelor care nu presupun producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer.

Atenție! Investițiile care vizează înființarea de pepiniere sau modernizarea lor nu se supun Anexei 7. Acestea pot fi realizate pe întreg teritoriul național.

- (1) Pentru proiectele care vizează înființarea sau modernizarea de pepiniere se vor respecta următoarele condiții: solicitanții au obligația ca în pepinierele pomicole să producă material de plantare fructifer inclus în sortimentul aprobat prin Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România și prin Cataloagele oficiale ale statelor membre UE și/ sau Registrul soiurilor din UE ([link](#)) care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer. Solicitantul depune la Cererea de finanțare document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.
- (2) Pentru producerea materialului de plantare fructifer se vor folosi următoarele categorii de material de înmulțire:
 - portaltoi obținuți pe cale generativă din sămburi și semințe, proveniți din plantații semincere autorizate;
 - portaltoi obținuți pe cale vegetativă (clone) din plantații mamă de butași, marcotiere autorizate sau din culturi de meristeme;
 - altoi, prelevat sub formă de ramuri sau muguri, din plantații mamă autorizate.
 - arbuști fructiferi obținuți pe cale vegetativă din drajoniere, stoloniere, plantații mamă de butași, marcotiere, culturi de meristeme.
- (3) Materialul de înmulțire reprezintă o cheltuială eligibilă doar pentru prima înființare a pepinierii. Același solicitant poate depune mai multe proiecte pentru înființare pepinieră doar în condițiile în care acestea reprezintă o extindere a suprafeței înființate prin proiectele anterioare. Beneficiarul trebuie să mențină pe toată perioada de monitorizare suprafețele înființate prin proiect nu doar un ciclu de producție.

Nu este obligatorie comasarea suprafețelor vizate prin mai multe proiecte și nici menținerea amplasamentelor pentru suprafețele înființate prin proiectele anterioare (se menține doar suprafața efectivă înființată prin acestea - ha).

Exploatarea trebuie să respecte dimensiunile economice viabile, astfel:

- I) în cazul investițiilor care presupun reconversie și/ sau înființare plantații pomicole sau producerea de material de înmulțire și/sau material de plantare fructifer, **dimensiunea economică a exploatarei agricole** trebuie să fie de minimum 4.000 euro SO*;
- II) în cazul investițiilor simple (care nu presupun reconversie și/ sau înființare plantații pomicole sau producerea de material de înmulțire și/ sau material de plantare fructifer), **dimensiunea minimă a suprafețelor pomicole, inclusiv pepiniere pomicole, deținute** în

proprietate sau folosință de o exploatație agricolă trebuie să fie de minimum 4.000 euro SO;

**după caz, în funcție de tipul solicitantului, așa cum este descris mai jos:*

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform tabelului privind Stabilirea categoriei de fermă din cadrul Cererii de finanțare — după cum urmează:

1) În cazul exploatațiilor agricole care prevăd în cadrul **proiectului modernizarea** acesteia, respectiv, investiții în unitatea/ unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea/ diversificarea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea diversificarea exploatației agricole prin înființarea unei noi unități de producție, dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din perioada (campania) de depunere a Cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de finanțare sau din anul anterior (în cazul în care solicitantul nu a reușit să depună la APIA Cererea unică de plată pentru campania anului în curs) și/sau a ultimei înregistrări/ actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de finanțare/ Pașapoartelor emise de ANZ, ținând cont de Nota explicativă a RICA din subsolul tabelului SO din Cererea de finanțare.

În cazul în care în tabelul „Coeficienți producție standard 2013” și în documentele justificative depuse la Cererea de finanțare suprafața de teren este mai mare decât cea regăsită în sistemul IACS, experții AFIR vor solicita APIA un document prin care să certifice că solicitantul s-a înscris în sistem/ evidențele APIA și cu suprafața pentru care nu s-a depus încă solicitare de Cerere unică de plată.

Fac excepție solicitanții care dețin la momentul depunerii Cererii de finanțare doar teren în pregătire pe care urmează să se înființeze o plantație pomicolă prin intermediul proiectului, în acest caz dimensiunea economică se va calcula în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor din punct de vedere al culturilor din documentația tehnico-economică a proiectului, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (suprafețe care trebuie să fie înregistrate în Registrul agricol).

Atenție! Completarea tabelului Coeficienți de producție standard, din Cererea de finanțare se va face cu toate activele exploatației (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatația.

2) În cazul investițiilor propuse de un solicitant care desfășoară pentru prima dată o activitate agricolă (solicitantul este înscris cu exploatația agricolă la APIA/ ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o Cerere de plată la APIA până la data depunerii Cererii de Finanțare), se va calcula dimensiunea economică în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor din punct de vedere al culturilor din documentația tehnico-economică a proiectului, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (Indiferent dacă solicitantul figurează sau nu cu terenuri cultivate sau necultivate/ animale în posesie la momentul depunerii CF).

În cazul în care expertul nu regăsește în IACS suprafețele de teren menționate în tabelul „Coeficienți producție standard 2013” sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, expertul va solicita APIA să certifice dacă solicitantul s-a înscris în sistem/evidențele APIA cu suprafața declarată în Cererea de finanțare.

În acest caz (punctul 2) se încadrează și **PFA-urile, IF-urile și II-urile** care au preluat exploatarea agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, II sau IF).

În cazul proiectelor depuse de **FORMELE ASOCIATIVE** se vor însuma dimensiunile economice ale exploatarea membrilor (membrii pot avea exploatarea cu o dimensiune economică mai mică de 4000 euro SO), caz în care formele asociative vor depune documente justificative în acest sens.

Atenție! Indiferent dacă proiectul vizează modernizarea exploatarea agricole sau desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole, toți solicitanții se vor înscrie la APIA, înainte de depunerea Cererii de finanțare.

Dacă în urma verificărilor efectuate de AFIR prin consultarea sistemului informatic al APIA rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul Coeficienților de producție standard, în urma solicitării de informații suplimentare.

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, clădiri din componența fermei pomicole), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

Atenție! Pentru proiectele care nu vizează înființarea de plantații pomicole și/ sau reconversie sau producerea de material de înmulțire și/ material de plantare fructifer (investițiilor simple) va fi avută în vedere dimensiunea economică a **suprafețelor pomicole** și a **suprafețelor ocupate cu pepiniere pomicole** deținute în proprietate sau folosință, conform subpunctului II) al acestei condiții de eligibilitate și nu **dimensiunea economică a exploatarea agricole**.

Dimensiunea economică va fi calculată pe baza înregistrărilor/ documentelor APIA din anul depunerii Cererii de finanțare/ suprafața cu care s-a înscris în sistem/ evidențele APIA pentru care nu s-a depus încă solicitare de Cerere unică de plată.

Atenție! Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatarea agricole pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de finanțare). Este permisă o marjă de maximum 15% în privința fluctuației dimensiunii economice. Prin excepție, în cazul pepinierele marja de fluctuație a dimensiunii economice poate fi mai mare.

Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatarea agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 euro SO stabilit prin condiția de eligibilitate.

Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F)

☑ Suprafața înființată/ replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3.000 euro SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere.

Se verifică informațiile prezentate în Proiectul de înființare/ replantare a plantației pomicole avizat de Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești - Mărăcineni sau stațiunea pomicolă din zonă, anexat Studiului de fezabilitate, dacă dimensiunea economică a plantațiilor înființate și/ în reconversie, prevăzute prin proiect, respectă dimensiunea economică impusă prin criteriul de eligibilitate.

Atenție! Această condiție de eligibilitate se aplică doar proiectelor care propun înființare și/sau reconversie sau producerea de material de înmulțire și/ sau material de plantare fructifer.

Înființarea plantației de căpșuni reprezintă o cheltuială eligibilă doar pentru prima înființare a acesteia. Același solicitant poate depune mai multe proiecte pentru înființare plantație doar în condițiile în care acestea reprezintă o extindere a suprafeței înființate prin proiectele anterioare. Beneficiarul trebuie să mențină pe toată perioada de monitorizare suprafețele înființate prin proiect nu doar un ciclu de producție.

Atenție! A nu se confunda cu condiția minimă obligatorie anterioară. Prezenta condiție se referă strict la dimensiunea economică a plantațiilor prevăzute prin proiect. Astfel, trebuie respectată și condiția de eligibilitate anterioară – dimensiunea minimă a exploatației să fie de minim 4.000 euro SO (dimensiune existentă sau propusă prin proiect).

☑ Contribuția în natură este eligibilă doar dacă sunt respectate condițiile prezente în articolul 69 (1) al Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Se verifică în Studiul de fezabilitate dacă solicitantul și-a prevăzut contribuții în natură sub forma lucrărilor efectuate în regie proprie sau a materialului de înmulțire și/ plantare fructifer propriu, care vor fi evaluate pe baza valorilor contribuției în natură. Valorile contribuției în natură, calculate pe baza costurilor standard se regăsesc în Cererea de finanțare atașată acestui Ghid și în fișa submăsurii în secțiunea „Sume aplicabile și rate de sprijin”.

Din contribuția privată a solicitantului se va scădea valoarea contribuției în natură, iar înainte de semnarea contractului, se va demonstra capacitatea de cofinanțare.

Atenție! Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în fișa submăsurii, secțiunea sume aplicabile și rate de sprijin, prezente și în Cererea de finanțare atașată acestui ghid.

În cazul operațiunilor sprijinite prin intermediul costurilor standard nu este necesară utilizarea procedurilor de achiziții AFIR, solicitantul putând alege direct furnizorul fără să solicite aprobarea agenției de plăți.

Dacă investiția nu respectă semnificativ specificațiile prevăzute în Anexa 9 a prezentului Ghid, sprijinul nu poate fi acordat sub forma costurilor standard (de exemplu: proiectele care prevăd cheltuieli cu sistem de susținere clasic, ce nu poate fi utilizat pentru instalarea sistemelor de

protecție antigrindină și antiplouă). În acest caz, rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință aplicabilă PNDR a AFIR;
- prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro.

Atenție! A nu se confunda costurile standard și contribuția în natură cu prețurile de referință (maximale).

Astfel, în cazul operațiunilor pentru care sprijinul se acordă în baza costurilor standard și contribuției în natură, valoarea cheltuielilor eligibile este egală cu suma valorilor pentru fiecare operațiune în parte, prezente în fișa submăsurii, indiferent dacă prețul efectiv de achiziție este mai mic sau mai mare decât valorile costurilor standard și contribuției în natură din fișa submăsurii.

În cazul contribuției în natură pentru care nu a fost efectuată nicio plată în bani justificată prin facturi sau documente cu valoare probantă echivalentă, se va verifica realizarea de către beneficiar a investițiilor respective, efectuate în regie proprie, cu solicitarea unor documente justificative pentru demonstrarea efectuării investițiilor doar dacă este cazul, iar cuantumul se va stabili pe baza valorilor din tabelul Costuri standard și contribuție în natură.

Nu este necesar ca solicitantul să dovedească ex-ante (la depunere, contractare) că deține mijloacele de a executa în regie proprie investițiile respective, exceptând cazul în care acesta obține în regie proprie materialul de plantare/înmulțire, caz în care va trebui să prezinte și documentele legale care îi permit realizarea acestor operațiuni (de exemplu Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor).

Solicitantul va descrie în studiul de fezabilitate modul în care va realiza lucrările în regie proprie.

În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/ echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile menționate în secțiunea „Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii”.

Se verifică în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu mențiunile din Studiul de fezabilitate.

Secțiunea „Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii” se regăsește în conținutul fișei tehnice a Măsurii 4, din PNDR 2014-2020 iar condițiile aplicabile investițiilor eligibile în sisteme/ echipamente de irigații la nivel de fermă conform acestei secțiuni sunt:

- investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apă pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul;
- investiția prevede contorizarea apei.

În plus:

Pentru îmbunătățirea/ modernizarea unei Instalații de irigare existente, dacă **corpul de apă subterană sau de suprafață este satisfăcător respectiv, în stare bună**, conform avizului autorității

competente, investiția propusă este evaluată ex-ante ca oferind potențiale economii de apă cu valoare minimă de 5% în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației existente;

Pentru investiții care duc la o creștere a suprafețelor irigate, investiția este eligibilă dacă:

- analiza de mediu, realizată sau aprobată de autoritatea competentă arată că nu va exista nici un impact negativ semnificativ asupra mediului de pe urma investiției. Această analiză se poate referi atât la exploatații individuale cât și la un grup de exploatații;
- **corpul de apă subterană sau de suprafață este satisfăcător respectiv, în stare bună,** conform avizului autorității competente (deține aprobarea Administrației Naționale „Apele Romane” prin structurile sale teritoriale).

În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE. În cazul comercializării, vor fi sprijinite doar produse incluse în Anexa I la TFUE.

Se verifica informațiile din Studiul de fezabilitate și anexa I la TFUE.

Investițiile în procesarea la nivelul fermei sunt eligibile doar împreună cu investițiile în modernizarea/ dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare), ca și componentă secundară, în scopul adăugării de plus valoare la nivel de fermă;

Atenție!

Proiectele care vizează și investiții de prelucrare/ comercializare produse agricole, vor conține, ca și componentă majoritară, investiții în producția agricolă primară (>50% din valoarea eligibilă a proiectului).

Investițiile care vizează depozitarea producției agricole la nivelul exploatațiilor și condiționarea acestora sunt considerate a fi aferente producției agricole primare.

Atenție! Investițiile în depozitarea și/ sau condiționarea produselor procesate reprezintă parte a componentei de procesare.

Totodată, peste 70% din produsele pomicole care vor fi condiționate/ procesate/ comercializate trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi condiționate/ procesate/ comercializate și produse pomicole care nu provin din propria exploatarea agricolă (fermă).

În cazul produselor obținute în urma procesării, materia primă de bază (majoritară) trebuie să provină din sectorul pomicol, excepție produse care rezultă din culturi mixte proprii (de exemplu alun micorizat, culturi asociate, care pot fi procesate și individual.

Este permisă și condiționarea/ procesarea/ comercializarea produselor care nu provin din sectorul pomicol dacă acestea sunt destinate procesării în exploatarea proprie ca materie primă secundară (producție proprie sau din afara fermei) sau provin din culturi mixte proprii (de exemplu, alun micorizat, culturi asociate etc.) și dacă sunt respectate condițiile de mai sus.

Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, investițiile în componenta de procesare pot face obiectul unui proiect prin submăsura 4.2.a „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol”.

- Investițiile în înființarea și/ sau modernizarea Instalațiilor pentru irigații și în producerea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei sunt eligibile cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară (<50% din valoarea eligibilă a proiectului) într-un proiect ce are ca scop modernizarea/ dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare).**

Se verifica informațiile din Studiul de Fezabilitate.

- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 lit. (d) din Regulamentul (UE) nr. 807/ 2014 și prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%.**

Se verifică informațiile din Studiul de fezabilitate.

Atenție! Biomasa poate fi rezultată din activitatea agricolă și/ sau forestieră, atât din ferma proprie cât și din afara fermei, iar energia rezultată trebuie să fie utilizată pentru consum propriu.

În categoria Instalațiilor pentru producerea de energie electrică și/ sau termică, prin utilizarea biomasei se încadrează și Instalațiile de obținere a biogazului, cu condiția ca acesta să fie destinat exclusiv consumului propriu în cadrul fermei.

- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.**

Se verifică, în baza situațiilor financiare aferente ultimilor trei ani fiscali, dacă profitul net mediu pe ultimii trei ani fiscali, în euro, nu depășește de patru ori valoarea sprijinului solicitat. Cursul euro va fi cursul BNR din ultima zi bancară a anului financiar pentru care se analizează profitul.

- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art. 17, alin. 5 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013), cu modificările și completările ulterioare.**

Se corelează informațiile din Studiul de fezabilitate, documentele emise de APM/DSP/DSVSA județene și verificările în ONRC care conține informații cu privire la beneficiarii care s-au instalat pentru prima dată ca tânăra fermier. Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatare este data la care tânăra fermier figurează în ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatareii înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/ majoritar și unic administrator al respectivei entități, titularul Întreprinderii Familiale (IF-ului).

Atenție! În cazul în care un solicitant depune mai multe proiecte, indiferent de etapa de sesiune/ sesiune, trebuie să țină cont de previziunea din proiectul/ proiectele depuse anterior/ contractate și nefinalizate, atât la nivelul indicatorilor economico-financiar, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică dacă în urma procesului de evaluare și selecție proiectele anterioare nu au intrat la finanțare.

În cazul proiectelor multiple, calculul dimensiunii economice pentru cel de al doilea proiect depus va include și SO-ul aferent primului proiect dacă a fost deja contractat și se afla în faza de implementare. Astfel dimensiunea economică stabilită pentru primul proiect va fi luată în calcul la stabilirea dimensiunii economice a celui de-al doilea proiect depus, chiar dacă acesta nu mai vizează înființarea/ reconversia unei suprafețe pomicole.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul submăsurii 4.1a sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României pentru pepiniere și culturi în spații protejate și cu respectarea zonării speciilor pomicole pentru celelalte tipuri de investiții conform Anexei aferente Subprogramului Tematic Pomicol din cadrul național de implementare (Anexa 7).

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/ sau necorporale, conform următoarei liste indicative a **cheltuielilor eligibile**:

- ✚ reconversia plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină, inclusiv generatoare terestre Antig grindină, îngheț, caniculă, ploaie și insecte, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor, containere generator pompe irigat, sere, solarii, tunele joase, macrotunele etc.

În cazul proiectelor care propun achiziția de generatoare terestre antig grindină, solicitantul va prezenta la depunerea Cererii de finanțare, Acordul de principiu privind includerea generatoarelor terestre antig grindină în Sistemul Național de Antig grindină și Creștere a Precipitațiilor (SNACP), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național de Antig grindină și Creștere a Precipitațiilor, iar la ultima Cerere de plată, Avizul de includere în SNACP.

- ✚ înființarea de plantații pomicole, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină, îngheț, caniculă, ploaie și insecte containere, generator pompe irigat, sere, solarii, tunele joase, macrotunele etc. înființarea și modernizarea pepinierelor pentru producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, plase antig grindină, containere generator pompe irigat, sere, solarii, tunele joase, macrotunele etc.;
- ✚ înființarea, extinderea și/ sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare, și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației, inclusiv unități de procesare mobile, laboratoare de analiză pentru testarea produselor aferente activității proprii, containere frigorifice refrigerare, containere frigorifice congelare cu camera prerăcire, grup containere condiționare, spații de depozitare (fertilizanți, pesticide, ambalaje, inventar mărunț) etc.

- + pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile spațiile destinate personalului de producție: vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul sefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei, toalete ecologice etc.).
- + sisteme audio/ video de supraveghere, monitorizare și control a plantației și a fluxurilor tehnologice din exploatarea pomicolă, sisteme de iluminat perimetral al plantației pomicole și/ sau al zonelor unde se desfășoară procesele tehnologice ale exploatarea pomicole, stație meteo aferentă plantației pomicole, cabine pază;
- + achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/ utilaje și echipamente noi, inclusiv echipamente de irigații la nivelul exploatarea, remorci agricole/ tehnologice, în limita valorii de piață a bunului respectiv.

Atenție! Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la ultima plată.

Pentru o dimensionare adecvată de către solicitanți a parcului de utilaje se recomandă consultarea ***Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR***, tabel cu caracter orientativ.

Corelarea se realizează cu suprafețele regăsite în APIA sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de finanțare și aferente plantațiilor prognozate în cadrul Studiului de fezabilitate și/ sau deținute. Se va avea în vedere și gradul de uzură morală și fizică a mașinilor și utilajelor existente în exploatarea și de amortizarea lor din punct de vedere contabil.

- + achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, în scopul comercializării produselor în cadrul lanțurilor scurte, respectiv:
 - o Autoizoterme (cu frig sau fără)
 - o Rulote și autorulote alimentare

Aceste mijloace de transport pot fi utilizate după caz, pentru transportul materiei prime, comercializarea produselor agricole primare, a produselor condiționate și/ sau procesate, cu condiția respectării definiției lanțului scurt.

Intensitatea sprijinului aplicabilă acestor mijloace de transport este cea aferentă submăsurii 4.1a.

Aceste cheltuieli sunt încadrate în componenta de comercializare.

- + amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatarea și alte activități de marketing [autorulote, dozatoare (automate) de sucuri naturale și alte produse din sectorul pomicol].

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile și următoarele investiții, doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului fără a depăși 30.000 euro:

- înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea produselor proprii atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate și/ sau procesate;
- crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate, inclusiv costurile cu crearea/ achiziționarea și/ sau înregistrarea mărcii beneficiarului;
- crearea brandului/ brandurilor produsului/ produselor condiționate și/ sau procesate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/ sau înregistrarea brandului/ brandurilor acestor produse.

Investițiile în vederea comercializării, precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare vor fi destinate exclusiv comercializării propriilor produse agricole.

Intensitatea sprijinului aplicabilă acestor cheltuieli este cea aferentă submăsurii 4.1a.

Aceste cheltuieli sunt încadrate în componenta de comercializare.

- ✚ investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, anveloparea clădirilor, achiziționarea de Instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);
- ✚ împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția, drumuri de exploatare, inclusiv utilități și racordări (în cadrul fermei);
- ✚ completarea golurilor cu puiți în plantațiile de pomi și arbuști (replantare);
Procentul de puiți înlocuiți va fi prevăzut în proiectul de plantare (înființare și/sau reconversie) avizat de un Institut pomicol sau de o stațiune pomicolă din zonă, însă nu poate depăși 5%. Dacă proiectul prevede un procent mai mare decât cel menționat anterior, diferența este considerată cheltuială neeligibilă.
- ✚ conformarea cu standardele Uniunii Europene, în cazul menționat în art. 17 (5), din Reg. 1305/2013;
- ✚ achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art. 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

Atenție! Mijloacele de transport menționate anterior pot fi achiziționate doar în cadrul lanțului scurt (definit în subcapitolul 4.3 – dicționar).

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
- b) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, Studiu de fezabilitate, Proiect tehnic, Document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- d) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții – montaj.

Cheltuielile de consultantă pentru management de proiect pentru obiectivul de investiții sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultantă pentru întocmirea dosarului Cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul Contractului de consultantă pentru managementul de proiect.

Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple.

În cazul proiectelor care vizează înființarea/ reconversia plantațiilor pomicole, valoarea prevăzută în Anexa A5 din Cererea de finanțare, linia 1 *Proiectare, analiza sol*, va fi inclusă în Bugetul indicativ cadrul cap. 3 la Documentații tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor.

De asemenea, cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea Contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistența pentru derularea procedurii de achiziții, elaborarea cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în dosarul Cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

Atenție! Cheltuielile necesare implementării proiectelor care presupun lucrări tehnologice pregătitoare (ex. defrișare, desfundare, nivelare) și de înființare/ reconversie plantații pomicole în cadrul sM 4.1a, efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare, dar după depunerea Cererii de finanțare sunt eligibile și pot fi decontate după contractare. **Aceste cheltuieli vor fi realizate în conformitate cu Studiul de fezabilitate/ proiectul de plantare depus și nu pot fi decontate dacă proiectul nu este contractat.**

Cheltuielile eligibile efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare, dar după depunerea Cererii de finanțare, sunt doar cele pentru care sprijinul se va acorda în baza costurilor standard simplificate și a contribuției în natură, prezente în fișa submăsurii și în Cererea de finanțare.

Atenție! Pentru proiectele prin care solicitantul a menționat în cererea de finanțare că va realiza investiții evaluate pe baza costurilor standard și contribuției în natură după depunerea cererii de finanțare, dar înainte de semnarea contractului de finanțare, solicitantul va notifica AFIR că urmează să înceapă realizarea acestora în vederea efectuării verificării pe teren.

Atenție!

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard simplificate și a contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în fișa măsurii și în Cererea de finanțare aferente submăsurii 4.1a.

Dacă investiția nu respectă semnificativ specificațiile prevăzute în Anexa 9 a prezentului ghid, sprijinul nu poate fi acordat sub forma costurilor standard și contribuției în natură (de exemplu: proiectele care prevăd cheltuieli cu sistem de susținere clasic, ce nu poate fi utilizat pentru

instalarea sistemelor de protecție antigrindină și antiploaie). În acest caz, rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință aplicabilă PNDR a AFIR;
- prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro.

Atenție! A nu se confunda costurile standard și contribuția în natură cu prețurile de referință (maximale).

Astfel, în cazul operațiunilor pentru care sprijinul se acordă în baza costurilor standard și contribuției în natură, valoarea cheltuielilor eligibile este egală cu suma valorilor pentru fiecare operațiune în parte, prezente în fișa submăsurii, Indiferent dacă prețul efectiv de achiziție este mai mic sau mai mare decât valorile costurilor standard și contribuției în natură din fișa submăsurii, exceptând operațiunile care se supun procedurii de achiziții.

Costurile standard (operațiunile pentru care sprijinul se acordă în baza acestora) nu reprezintă un instrument de stabilire a eligibilității cheltuielilor ci de asigurare a rezonabilității prețurilor și implicit de simplificare a implementării măsurii.

Astfel, operațiunile eligibile prezente în fișa măsurii, care nu se regăsesc în costurile standard, reprezintă cheltuieli eligibile, însă cu respectarea rezonabilității prețurilor conform punctelor a) și c) de mai jos.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

Actiunile corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectului sunt incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de Finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

- a) respectarea limitelor de prețuri din baza de date cu prețuri de referință aplicabilă PNDR 2014 – 2020 postată pe pagina de internet a AFIR;
- b) valorile costurilor standard și contribuției în natură, potrivit fișei submăsurii 4.1a „Investiții în exploatații pomicole” sau din Cererea de finanțare;
- c) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție! Pentru finalizarea proiectului FEADR este necesar ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție aferentă cheltuielilor eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Prin submăsura 4.1a nu se pot finanța investiții care se încadrează în următoarele categorii:

- ✚ achiziția de clădiri;
- ✚ construcția și modernizarea locuinței;
- ✚ achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ✚ obținerea de băuturi alcoolice.
- ✚ spațiile ce deserveșc activitatea generală a exploatației: birouri administrative, săli de ședințe, săli de protocol, spații de cazare etc.).
- ✚ cheltuielile cu întreținerea plantațiilor;
- ✚ cheltuielile cu achiziția de cap tractor;

Cheltuielile neeligibile generale sunt:

- ✚ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ✚ cheltuielile generate de investiții care nu se adresează speciilor pomicele eligibile prin STP (de exemplu legume) cu următoarele excepții:
 - cele destinate colectării, depozitării, condiționării și procesării, produselor care nu provin din sectorul pomicol dacă acestea sunt destinate procesării în unitatea proprie ca materie primă secundară.
 - cele destinate culturilor mixte – de exemplu alun micorizat, culturi asociate.

Cele două excepții de mai sus se aplică doar dacă din punct de vedere valoric (valoare eligibilă), componenta investițională majoritară din proiect (>50%) vizează sectorul pomicol.

Specii eligibile pentru sprijin prin subprogramul tematic pomicol

A. Pomi fructiferi		
Măr	Păr	Gutui
Prun	Cireș	Vișin
Cais	Piersic	Nectarin
Nuc	Migdal	Alun
Castan		
B. Arbuști fructiferi		
Coacăz negru	Coacăz roșu	Coacăz alb
Agriș	Zmeur de grădină	AFIN de cultură
Mur de grădină, Mur cu ghimpi sau fără	Măceș	Soc negru
Trandafir pentru petale	Lonicera caerulea L.	Corn
Scorușul negru (Aronia melanocarpa)	Cătină	
C. Căpșun		

- + cheltuieli efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare a proiectului cu excepția, costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare, care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de finanțare și cu excepția cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole în cadrul sM 4.1a care pot fi realizate după depunerea Cererii de finanțare, conform art. 60 alin (2) din Regulamentul (UE) 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- + cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- + cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- + cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cu modificările și completările ulterioare și anume:
 - o dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
 - o achiziționarea de terenuri neconstruite și construite.
 - o taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
 - o în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

Evaluarea proiectelor se realizează lunar pentru proiectele ce au un punctaj estimat (autoevaluare/ prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate lunar menționat în anunțul licitației depunerii de proiecte.

Atenție! Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a solicitantului.

Pentru această submăsură PRAGUL MINIM este de 10 de puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Cererile de finanțare care au punctajul estimat (autoevaluare/ prescoring) mai mic decât pragul de calitate lunar nu pot fi depuse în luna respectivă, sistemul on-line nepermițând încărcarea Cererii de finanțare, ci în luna aferentă pragului de calitate în care acestea se încadrează.

Atenție! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Studiului de fezabilitate și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului pe toată perioada Contractului de finanțare (perioada de implementare și monitorizare a proiectului).

Atenție!

Este important ca înainte de depunerea Cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în Cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”, precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere a alocării financiare a măsurii/ submăsurii/ componente (alocare distinctă).

Proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsurii/ submăsurii/ componente (alocare distinctă), vor fi declarate neconforme și nu vor mai intra în procesul de selecție. Solicitanții vor putea redepune proiectele o singură dată în cadrul sesiunii continue.

Pentru toate proiectele, inclusiv pepiniere, punctajul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

Nr crt.	Principii	Criterii	Punctaj maxim 100 puncte
1	<p>Principiul speciei pomicele prioritare (piersic, nectarin, măr, arbuști, cais, cireș):</p> <p><i>Punctajul se acordă integral în situația în care specia prioritară este majoritară (procentul cel mai mare) din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) în total dimensiune economică a plantațiilor pomicele propuse prin proiect.</i></p> <p><i>Pentru a beneficia de punctajul aferent acestui criteriu, componenta principală a proiectului (>30%), din valoarea eligibilă a proiectului, trebuie să fie reprezentată de investiții în înființarea și/ sau reconversia plantațiilor pomicele*.</i></p> <p><i>În cazul formelor asociative pentru acordarea punctajului se va lua în considerare specia prioritară majoritară din punct de vedere al dimensiunii economice (SO), existentă la momentul solicitării sprijinului, față de dimensiunea economică cumulată a plantațiilor pomicele deținute de membrii formei asociative (toate speciile eligibile ce pot fi regăsite în cadrul capitolului 2.4 al ghidului). Nu este obligatoriu ca investiția să fie destinată exclusiv speciei prioritare majoritare.</i></p> <p><i>În cazul în care prin proiect se propune înființarea unor suprafețe/ dimensiuni economice egale, cultivate cu specii prioritare, se va acorda punctajul superior, în funcție de speciile propuse.</i></p> <p>Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p>	<p>Solicitantul accesează sprijinul pentru:</p> <p>a) Piersic și/ sau nectarin și/ sau cais</p> <p>b) Arbuști</p> <p>c) Cireș</p> <p>d) Măr</p>	<p>10 p.</p> <p>8 p.</p> <p>6 p.</p> <p>4 p.</p>

2	<p>Principiul dimensiunii (ferme mici)</p> <p><i>Principiul de selecție nu se aplică formelor asociative (cooperative/ societăți cooperative și grupuri)</i></p> <p><i>Nu se va lua în calcul dimensiunea exploatației agricole ca urmare a investițiilor propuse prin intermediul proiectului.</i></p>	<p>Solicitantul deține în proprietate și/ sau folosință o exploatație agricolă cu dimensiunea economică de 4.000 – 11.999 SO (producție standard), la data depunerii Cererii de finanțare.</p>	<p>5 p.</p>
3	<p>Principiul sistemului de cultură prioritar (intensiv, superintensiv, ecologic, culturi în spații protejate), punctaj maxim/ principiu – 15 puncte</p> <p>a) <i>Punctajul se acordă integral dacă sistemele superintensiv și/ sau spații protejate sunt majoritare din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) în total dimensiune economică a plantațiilor pomicole propuse prin proiect. Pepinierele sunt asimilate sistemului de cultură superintensiv și astfel vor primi integral punctajul de la subcriteriul a).</i></p> <p>b) <i>Punctajul se acordă proporțional în situația în care sistemul de cultură intensiv este majoritar (procentul cel mai mare) din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) în total dimensiune economică a plantațiilor pomicole propuse prin proiect.</i></p> <p><i>Pentru a beneficia de punctajul aferent punctelor a) și b), componenta principală a proiectului (>30%), din valoarea eligibilă a proiectului, trebuie să fie reprezentată de investiții în înființarea și/ sau reconversia plantațiilor pomicole*.</i></p> <p><i>În cazul formelor asociative pentru acordarea punctajului se va lua în considerare sistemul de cultură prioritar majoritar din punct de vedere al dimensiunii economice (SO), existentă la momentul solicitării sprijinului, față de dimensiunea economică cumulată a plantațiilor pomicole deținute de membrii forme asociative.</i></p> <p><i>În cazul în care prin proiect se propune înființarea/ reconversia unei plantații ce presupune două sisteme de cultură cu dimensiuni economice egale, se va acorda punctajul aferent sistemului de cultură superior.</i></p>	<p>3.1 Investiția este destinată sistemului de cultură:</p> <p>a) superintensiv și/ sau spații protejate</p>	<p>Max. 10 p.</p> <p>10 p.</p>
		<p>b) Intensiv</p>	<p>8 p.</p>
	<p><i>Punctajul se acordă dacă investiția propusă prin proiect este destinată exclusiv producției ecologice.</i></p> <p><i>Pentru a beneficia de punctajul aferent acestui criteriu, componenta principală a proiectului (>30%), din valoarea eligibilă a proiectului, trebuie să fie reprezentată de investiții în înființarea și/ sau reconversia plantațiilor</i></p>	<p>3.2 Investiția este destinată sistemului de cultură ecologic</p> <p><i>Punctajul aferent subcriteriului 3.2 poate fi cumulată cu cel aferent subcriteriului 3.1.</i></p>	<p>5 p.</p>

	<p>pomicole*, inclusiv pepiniere.</p> <p>În cazul formelor asociative pentru acordarea punctajului se va lua în considerare sistemul de cultură prioritar majoritar (procentul cel mai mare) din punct de vedere al dimensiunii economice (SO), existentă la momentul solicitării sprijinului, față de dimensiunea economică cumulată a plantațiilor pomicole, inclusiv pepiniere deținute de membrii formei asociative.</p> <p>Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p>		
4	<p>Principiul lanțurilor alimentare integrate, (investițiile care acoperă lanțul alimentar: producție – condiționare – depozitare – procesare – comercializare)</p> <p>Atenție! În cazul punctului a) componenta de procesare și/sau condiționare (cheltuieli eligibile) este de minimum 25% din valoarea totală eligibilă a proiectului, iar componenta de comercializare (cheltuieli eligibile) este de minimum 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului.</p> <p>Atenție! În cazul punctelor b) și c) solicitantul este membru OIPA** recunoscută la nivel MADR, Grup de Producători (GP), cooperativă, organizație de producători și demonstrează că procesează și/ sau condiționează și comercializează prin intermediul membrilor aceleiași OIPA/ prin intermediul cooperativei, organizației de producători, GP din care face parte, inclusiv GP recunoscut preliminar.</p> <p>Punctajul aferent este acordat dacă procesarea și/sau condiționarea și comercializarea prin intermediul membrilor OIPA/ prin intermediul cooperativei, organizației de producători, GP din care face parte, inclusiv GP recunoscut preliminar reprezintă o acțiune de prestare de servicii către fermier (solicitant), cel din urmă (fermierul) deținând controlul asupra produsului și condițiilor de comercializare (de exemplu: stabilirea prețului final al produsului) sau vânzare-cumpărare.</p> <p>Punctajul se acordă și în cazul în care solicitantul deține o unitate de procesare/ condiționare funcțională sau își propune prin proiect investiții în producția primară și în componenta de condiționare și/ sau procesare (minimum 25% din valoarea totală eligibilă a proiectului și realizează prin intermediul membrilor OIPA/ prin intermediul cooperativei, organizației de producători, GP din care face parte, doar comercializarea.</p> <p>În cazul punctului b) solicitantul nu este condiționat să</p>	<p>Proiecte care combină cel puțin două operațiuni care conduc la realizarea unui lanț alimentar integrat după cum urmează:</p>	
		<p>a) producție agricolă primară – condiționare și/ sau procesare și comercializare</p> <p>Punctajul aferent acestui criteriu se acordă doar dacă proiectul prevede investiții atât în componenta de condiționare și/ sau procesare cât și în cea de comercializare, respectând procentele de 25% respectiv 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului.</p>	15 p.
		<p>b) integrare producție agricolă primară – condiționare și/ sau procesare și comercializare prin membrii din cadrul OIPA</p>	8 p.
		<p>c) integrare producție agricolă primară și procesare și/ sau condiționare și comercializare ca membru, prin intermediul GP, cooperativei sau organizațiilor de producători</p> <p>Solicitantul, membrul OIPA/ cooperativei/ grupului de</p>	11 p.

	<p>comercializeze și să condiționeze/ proceseze prin intermediul aceluiași membru OIPA.</p> <p>Numărul procesatorilor și al comercianților nu este limitat.</p> <p>Pentru a beneficia de punctajul aferent criteriului de selecție se impune ca solicitantul să proceseze și/ sau condiționeze și să comercializeze prin intermediul membrilor OIPA/ prin intermediul cooperativei, organizației de producători, GP din care face parte 100% din producția proprie. În cazul acestui principiu de selecție termenul de producție agricolă primară include toate operațiunile/ cheltuielile prezente în definiția din subcapitolul 4.4 Dicționar, mai puțin condiționarea.</p> <p>Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p>	<p>producatori este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.</p>	
5	<p>Principiul asocierii (investițiile realizate de grupurile de producători, membrii lor și cooperativele din sectorul pomicol)</p> <p>Investiția este realizată de un grup de producători, membrii lor sau de o cooperativă.</p> <p>Principiul de selecție se aplică categoriilor de solicitanți prevăzute la lit. a) și b).</p>	<p>a) Grup de producători sau Cooperativă</p> <p>b) Membru al unui grup de producători recunoscut preliminar, al unui grup de producători recunoscut sau al unei organizații de producători</p>	<p>15 p.</p> <p>10 p.</p>
6	<p>Principiul proprietății (exploatațiile agricole care dețin în proprietate plantațiile pomicole supuse reconversiei și/ terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole)</p> <p>Punctajul se calculează în funcție de proporția de teren în proprietate din total teren pe care se realizează investiția (înființare și/ sau reconversie, inclusiv pepiniere).</p> <p>În cazul formelor asociative se va avea în vedere pentru calcularea punctajului proporția de teren ocupat cu plantații pomicole, inclusiv pepiniere, deținut de membrii formei asociative în proprietate în total teren ocupat cu plantații pomicole.</p> <p>Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p>	<p>Solicitantul deține în proprietate plantațiile pomicole supuse reconversiei și/ sau terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole</p>	<p>10 p.</p>
7	<p>Principiul nivelului de calificare*** (studii superioare în domeniul proiectului, studii medii în domeniul proiectului), punctaj maxim/ principiu 10 puncte.</p> <p>În cazul subpunctelor a) b) și punctul 2 Administratorul/ Managerul/ angajatul cu studii superioare trebuie să dețină studii în domeniul proiectului.</p> <p>Atenție! În situația în care Administratorul/ Managerul/ angajatul cu studii superioare este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație sau al unei</p>	<p>1. Administratorul/ Managerul exploatației deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect, astfel:</p> <p>a) studii superioare</p> <p>b) studii liceale sau postliceale</p> <p>2. Angajat cu studii superioare în domeniul</p>	<p>Maxim 10 p.</p> <p>10 p.</p> <p>8 p.</p> <p>5 p.</p>

	<p>forme de învățământ echivalente (echivalare efectuată de Ministerul Educației), în domeniul activității propuse prin proiect, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare. Se acceptă și adeverința de absolvire a studiilor în domeniu, până la eliberarea documentului doveditor.</p> <p>În cazul tuturor tipurilor de solicitanți se va lua în calcul pregătirea administratorului sau a managerului exploatației (respectiv, acea persoana din conducere, care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și controlul activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect) sau a angajatului cu studii superioare.</p> <p>Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p> <p>Managerul/ Angajatul cu studii superioare trebuie să fie angajat cu normă întreagă.</p>	<p>proiectului</p> <p><i>Criteriile 1 și 2 nu se cumulează.</i></p>	
8	<p>Principiul vârstei (tinerii de până la 40 ani, inclusiv). Vor primi punctaj solicitantii care nu au împlinit 41 de ani la data depunerii Cererii de finanțare. Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p>	<p>Administratorul/ Managerul exploatației are maximum 40 de ani la momentul depunerii Cererii de finanțare.</p>	5 p.
9	<p>Principiul reconversiei¹ (investiții care presupun reconversie)</p> <p><i>Punctajul se acordă proporțional, în funcție de proporția dimensiunii economice a plantațiilor pomicole prevăzute prin proiect, supuse reconversiei, în total dimensiune economică a plantațiilor pomicole propuse prin proiect.</i> <i>Punctajul se acordă atât solicitanților care își propun defrișare prin proiect, cât și celor care au realizat defrișarea cu maxim 3 ani înaintea solicitării sprijinului sau care au terenul în pregătire, în vederea înființării unei plantații pomicole.</i> <i>A nu se confunda cu conversia din agricultură convențională în agricultură ecologică!</i> Principiul de selecție nu se aplică formelor asociative.</p>	<p>Solicitantul accesează sprijinul pentru reconversia plantațiilor pomicole</p>	10 p.
10	<p>Principiul economisirii apei, pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care țintesc economii mai mari de apă.</p> <p>Atenție! Instalațiile de irigații utilizate trebuie să fie Instalații de irigare localizată (irigare prin picurare). Principiul de selecție se aplică tuturor categoriilor de solicitanți.</p>	<p>Proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă asigură în urma unei evaluări ex-ante posibile economii de apă >20%</p>	5 p.

**Investițiile în înființarea și/ sau reconversia plantațiilor pomicole reprezintă cheltuielile eligibile efectuate în vederea înființării/ reconversiei unei plantații pomicole, inclusiv pepiniere pomicole,*

¹ A se vedea definiția din dicționarul de termeni specifici

(de exemplu: achiziționare puieți, defrișare, lucrări de pregătire a terenului și plantare, achiziționare și instalare sistem de irigații, sistem de susținere, sisteme de protecție antigrindină, antiploaie și insecte, împrejmuirea plantației, sisteme de supraveghere a plantației, solar, tunel, seră, macrotunele etc.).

Lista de mai sus se completează cu următoarele tipuri de cheltuieli/ operațiuni:

Documentații pentru studii de teren, avize, autorizații emise pentru înființare și/ sau reconversie plantații pomicole, inclusiv pepiniere, fertilizare, realizarea putului pentru alimentarea cu apă a sistemului de irigații, realizarea rezervorului de apă tip lagună, realizare împrejmuire interioară puț și lagună, realizare platforme pietruite sau betonate necesare funcționării sistemului de irigare/ fertirigare sau a sistemelor de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de echipamente necesare funcționării sistemului de irigare/ fertirigare, sisteme de producere energie pentru pompele de irigat, achiziție folie agrotexil pentru bilonat cu condiția să se regăsească în evidențele contabile și să poată fi identificată la vizita pe teren, achiziția de sisteme de iluminat livadă, achiziția de sisteme de răcire prin aspersie a plantelor, achiziția de sisteme de drenaj, achiziția de sisteme antingheț.

**** Titulatura de membru OIPA se referă, inclusiv, la cea de membru al unei organizații membre OIPA.**

***** În cazul tânărului fermier, instalat ca șef de exploatație, așa cum este prevăzut la capitolul 2.6 „Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)”, care beneficiază de intensitatea sprijinului majorată cu 20%, punctajul referitor la nivelul de calificare aferent criteriului 1 punctele a) și b) se acordă tânărului fermier în cauză.**

Atentie! Îndeplinirea criteriului 4 b) se demonstrează prin precontractul/ele de vânzare și/ sau prestări servicii încheiate cu ceilalți membrii OIPA în vederea procesării/ condiționării respectiv comercializării prin membrii OIPA.

Similar și în cazul solicitanților care procesează și/ sau conditionează și comercializează producția pomicolă prin intermediul cooperativei/ organizației de producători/ GP din care face parte (criteriul 4 c).

În cazul pre/contractelor comerciale încheiate în vederea procesării și/ sau condiționării și comercializării producției pomicole prin membrii OIPA, pentru îndeplinirea criteriului de selecție acestea trebuie să prevadă:

Pentru precontractele/ contractele de prestări servicii

- tipul contractului - prestări servicii.
- obiectul contractului - etapele realizate prin intermediul membrilor OIPA/ cooperativei, organizației de producători, Grupului de Producători (condiționare și/ sau procesare și comercializare), fiind menționate produsele ce urmează a fi condiționate, procesate și comercializate;
- locul desfășurării activităților;
- cantitatea de fructe condiționate și/ sau procesate;

- prețul estimativ de vânzare a produselor rezultate în urma condiționării/ procesării (dacă operațiunea de comercializare se realizează prin intermediul aceluiași membru al OIPA/ cooperativei, organizației de producători, Grupului de Producători);
- costurile aferente serviciilor prestate (condiționare și/ sau procesare și comercializare, după caz). În cazul în care comercializarea se realizează printr-un alt membru al OIPA decât cel care a condiționat/ procesat fructele, această operațiune poate face obiectul altui contract de prestări servicii care va conține elementele minime de mai sus, exceptând secțiunea cantitatea de fructe condiționate și/ sau procesate.

Pentru precontractele/ contractele de vânzare-cumpărare fructe în vederea condiționării și/ sau procesării și comercializării

- tipul contractului – vânzare-cumpărare.
- obiectul contractului – etapele realizate de membrii OIPA/ cooperativă, organizația de producători, Grupul de Producători după achiziționarea fructelor (condiționare și/ sau procesare și comercializare), fiind menționate produsele ce urmează a fi condiționate, procesate și comercializate și angajamentul cumpărătorului că va realiza aceste etape;
- cantitatea de fructe condiționate și/ sau procesate și comercializate;
- prețul estimativ de vânzare a fructelor.

De asemenea, cele două tipuri de precontracte/ contracte prezentate mai sus pot fi combinate. Astfel, condiționarea și/ sau procesarea pot să fie realizate prin contract de prestare servicii și comercializarea produselor rezultate în urma condiționării sau procesării poate să fie realizată prin contract de vânzare-cumpărare.

Informațiile din cadrul precontractelor și contractelor vor fi corelate cu informațiile din cadrul Studiului de Fezabilitate și din prognozele economice.

La ultima Cerere de plată, solicitanții vor prezenta contractele ferme pentru elementele pentru care au fost punctați în cadrul acestor criteriilor de selecție, chiar dacă nu sunt încheiate cu aceiași agenți economici cu care s-au făcut precontractele inițiale.

Criteriile de selecție pentru care verificarea îndeplinirii nu se poate realiza la ultima transă de plată (realizarea lanțului alimentar integrat prin intermediul membrilor OIPA/ formelor asociative, obținerea certificării ecologice a plantației) vor face obiectul verificării ex-post pentru care beneficiarul va trebui să prezinte documente înregistrate în Registrul societății de evidență a documentelor.

Densitatea pomilor (pomi/ ha) pe sisteme de cultură și grupe de specii				
Nr. crt.	Grupa de specii	Sistemul de cultură		
		Clasic	intensiv	superintensiv
1	Măr, Păr	Pana la 500*	501 – 1905	Peste 1905
2	Gutui	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
3	Prun, Cais	Pana la 500*	501 – 833	Peste 833

4	Cireș	Pana la 400*	401 – 1000	Peste 1000
5	Vișin, Piersic, Nectarin	Pana la 500*	501 – 1000	Peste 1000
6	Nuc	Pana la 100*	101 – 178	Peste 178
7	Alun	Pana la 400*	401 – 667	Peste 667
8	Castan comestibil	Pana la 100*	100 – 200	Peste 200
9	Afin, Coacăz negru, Agriș, Trandafir	-	2500 – 3333	Peste 3333
10	Zmeur	-	5000 – 6667	Peste 6667
11	Mur cu ghimpi	-	2000 – 2500	Peste 2500
12	Lonicera caerulea L.	-	1000 – 1667	Peste 1667
13	Măceș	Pana la 833*	833 – 1667	Peste 1667
14	Cătină, Soc	Pana la 667*	667 – 1250	Peste 1250
15	Aronia melanocarpa	Pana la 1000*	1000 – 1905	Peste 1905
16	Corn	Pana la 500*	500 – 1000	Peste 1000
17	Căpșun	-	Până la 37.000*	Peste 37000
18	Migdal	Până la 238*	239 – 400	Peste 400
19	Mur fără ghimpi	-	1250 – 1667	Peste 1667

*inclusiv limita max.

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Prin submăsura 4.1a se acordă fonduri nerambursabile în proporție de 50% până la maximum 90%, astfel:

1. FERME MICI, MEDII și obținere de material de ÎNMULȚIRE și material de PLANTARE fructifer

❖ Ferme mici 4.000-11.999 SO

Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **100.000 €** pentru achiziții simple;
- **300.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.)
- **450.000 €** pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție**, procesare, comercializare)

❖ Ferme medii 12.000- 250.000 SO

Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **200.000 €** pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- **600.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.)
- **900.000 €** pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție**, procesare, comercializare)

❖ Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **1.050.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).

Atenție! În acest caz proiectul trebuie să fie destinat exclusiv obținerii de material de înmulțire și/ sau material de plantare fructifer, inclusiv achiziția de utilaje, echipamente etc.

În cazul fermelor mici, medii și pentru obținerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer **intensitatea sprijinului nerambursabil pentru întregul proiect (cheltuieli eligibile) se va putea MAJORA CU 20 DE PUNCTE PROCENTUALE** pentru:

a) Investiții realizate de tinerii fermieri, cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 din R 1305/2013 sau care s-au instalat în ultimii cinci ani anterior solicitării sprijinului, conform Anexa II a R. 1305/2013)***.

** termenul „producție” este asimilat producției agricole primare, conform definiției din subcapitolul 4.3 – Dicționar.

*****În contextul acestui capitol privind valoarea maximă a fondurilor nerambursabile, sunt considerați tineri fermieri:**

Fermieri cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de finanțare care dețin competențe și calificări adecvate de minimum 8 clase plus calificare, după caz, în conformitate cu obiectivele vizate prin proiect și care s-au stabilit pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șefi ai respectivei exploatații în ultimii cinci ani anteriori Cererii de sprijin (se va verifica în ONRC dacă persoana fizică tânăr fermier **a mai condus o forma de organizare juridică cu activitate agricolă** – în sensul că este șef de exploatație, fapt dovedit prin deținerea acționariatului majoritar în cadrul entității juridice și deținerea poziției de administrator al exploatației, **data** la care acesta a devenit acționar majoritar și a devenit administrator al respectivei forme de organizare, respectiv data înscrierii bunurilor aferente exploatației agricole în registrele APIA și ANSVSA).

Dacă data înregistrării în ONRC a tânărului fermier, diferă de data înregistrării exploatației la APIA pe numele solicitantului, termenul de 5 ani se va calcula începând cu cea mai recentă înregistrare dintre cele două, față de momentul depunerii.

Dacă din verificarea în ONRC rezultă că persoana fizică a mai condus o forma juridică, respectiv, a deținut funcția de asociat/ acționar majoritar și funcția de unic administrator/ titular P.F.A., Î.I./ reprezentant legal în cazul IF cu activitate agricolă înscrisă la APIA/ ANSVSA cu mai mult de 5 ani în urmă, față de data depunerii Cererii de finanțare, nu se mai consideră că s-a instalat pentru prima dată ca și conducător al exploatației pentru care solicită finanțare.

Atenție! Se va avea în vedere data la care exploatația a fost înregistrată la APIA și nu data la care solicitantul a obținut RO-ul de la APIA.

Pot beneficia de creșterea intensității următoarele categorii de solicitanți:

- ✓ *persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului și deține competențele și calificările profesionale adecvate*
- ✓ *întreprindere individuală înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare al cărei titular are vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului și deține competențele și calificările profesionale adecvate;*
- ✓ *întreprinderea familială (I.F.) înființată în baza OUG nr.44/2008 cu modificările și completările ulterioare cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de finanțare, cu competențele și calificările profesionale adecvate să fie reprezentantul IF desemnat prin acordul de constituire și să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea cotei majoritare din patrimoniul de afecțiune;*
- ✓ *societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică și administrator cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de finanțare care deține competențele și calificările profesionale adecvate;*

- ✓ societate cu răspundere limitată cu mai mulți asociați, cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv, la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului și să aibă competențele și calificările profesionale adecvate

Atenție! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un **certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților** recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, **un certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol, agro-alimentar, economie agrară.

Pentru toate situațiile mai sus menționate, tânărul fermier trebuie să se fi stabilit pentru prima dată ca șef al unei exploatații în exploatația agricolă vizată de proiect și să nu fi trecut mai mult de cinci ani de la instalare până la depunerea Cererii de finanțare.

Clarificare cu privire la vârsta tânărului fermier!

Din punct de vedere al vârstei, se încadrează în definiția tânărului fermier șef de exploatație, inclusiv tânărul fermier care depune o Cerere de finanțare cu o zi înainte de împlinirea vârstei de 41 de ani.

b) Investiții legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu și climă) și art. 29 (Agricultură ecologică) din Regulamentul (UE) nr. 1305/ 2013, cu modificările și completările ulterioare;

În cazul agriculturii ecologice (art. 29) obținerea unei intensități suplimentare de 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă investiția este destinată exclusiv sistemului de cultură ecologic.**

În cazul art. 28 (Agromediu și climă), intensitatea suplimentară se acordă doar beneficiarilor pachetelor 1 și 2 aferente măsurii 10 din PNDR 2014-2020 pentru contravaloarea utilajelor și a altor asemenea investiții utilizate în cazul livezilor tradiționale, astfel:

- pentru beneficiarii pachetului 1 - utilaje folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul, împrăștiere și transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd, utilizate în cazul livezilor tradiționale care fac obiectul sprijinului acordat prin pachetul 1.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 și 2.1 – utilaje ușoare folosite pentru balotat și transportat fânul, transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 și 2.2 - utilaje ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul, împrăștiere și transport gunoi de grajd, platformă gunoi de grajd.

Investiția trebuie dimensionată corespunzător suprafeței ocupate cu livezi tradiționale aflate sub angajament.

Atenție! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 de puncte procentuale.

c) **Zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice**, menționate la articolul 32, se majorează cu 20 de puncte procentuale dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul (de exemplu – achiziția prin proiect de utilaje agricole), peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole se află în una sau mai multe localități în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM , ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul Solicitantului

2. FERME MARI > 250.000 SO

Intensitatea sprijinului este de **50 % din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **250.000 €** pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- **750.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);
- **1.050.000 €** pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție**, procesare, comercializare).

*** termenul „producție” este asimilat producției agricole primare, conform definiției din subcapitolul 4.3 - Dicționar.*

3. FORME ASOCIATIVE

Intensitatea sprijinului este de **50 % din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- **350.000 €** pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- **750.000 €** în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);
- **1.050.000 €** pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție**, procesare, comercializare).
- **1.050.000 €** pentru obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer;

Atenție! În acest caz proiectul trebuie să fie destinat exclusiv obținerii de material de înmulțire și/ sau material de plantare fructifer, inclusiv achiziția de utilaje, echipamente etc.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea **majora, doar pentru activitatea de producție, cu 20 de puncte procentuale**, însă rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** pentru:

- a) **Investiții colective** (investiții efectuate de grupuri de producători și cooperative).
- b) **Investiții legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu și climă) și art. 29 (Agricultură ecologică)** din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare;

În cazul agriculturii ecologice (art. 29) obținerea unei intensități suplimentare de 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului **este posibilă doar dacă investiția este destinată exclusiv sistemului de cultură ecologic (în conversie sau certificată)**.

În cazul art. 28 (Agromediu și climă), intensitatea suplimentară se acordă doar beneficiarilor pachetelor 1 și 2 aferente măsurii 10 din PNDR 2014-2020 pentru contravaloarea utilajelor și a altor asemenea investiții utilizate în cazul livezilor tradiționale, astfel:

- pentru beneficiarii pachetului 1 - utilaje folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul, împrăștiere și transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd, utilizate în cazul livezilor tradiționale care fac obiectul sprijinului acordat prin pachetul 1.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 și 2.1 – utilaje ușoare folosite pentru balotat și transportat fânul, transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.
- pentru beneficiarii pachetelor 1 și 2.2 - utilaje ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul, împrăștiere și transport gunoi de grajd, platforma gunoi de grajd.

Investițiile menționate mai sus vor fi cuprinse în Bugetul indicativ pentru INVESTIȚII pentru AGROMEDIU.

Atenție! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și climă și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale.

- c) **Zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice**, menționate la articolul 32 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, cu modificările și completările ulterioare, se majorează cu 20 puncte procentuale dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul (de exemplu – achiziția prin proiect de utilaje agricole), peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole se află în una sau mai multe localități în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM, ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul solicitantului.

ATENȚIE!

* **suma se acordă doar în cazul în care solicitantul efectuează în exploatarea proprie investiții pe tot lanțul alimentar (producție**, procesare și comercializare).**

Solicitanții care realizează parțial lanțul alimentar integrat (de exemplu doar investiții în producție – comercializare sau producție - procesare) vor beneficia de suma aferentă activității de producție și nu cea aferentă lanțului integrat.

** termenul „producție” este asimilat producției agricole primare, conform definiției din subcapitolul 4.3 - Dicționar.

În cazul grupurilor de producători și cooperativelor creșterile de intensitate prevăzute mai sus se aplică și pentru activitățile de procesare și comercializare dacă aceste entități realizează astfel de investiții pentru membrii lor fermieri, iar investițiile sunt amplasate în cadrul exploatației/exploatațiilor unuia/ unora dintre membri.

Dovedirea faptului că investiția vizată de forma asociativă este amplasată în cadrul exploatației unuia/ unora dintre membri se va realiza prin prezentarea documentului încheiat între forma asociativă și respectivul membru care conferă formei asociative drept real-principal asupra imobilului ce face obiectul investiției.

Parteneriatele sprijinite prin M16 pot beneficia de majorarea intensității sprijinului public cu 20 puncte procentuale pentru investiții/ acțiuni/ operațiuni eligibile prin această submăsură (pentru activitatea de producție), inclusiv pentru operațiuni sprijinite prin PEI și investiții colective, conform PNDR 2014-2020 și Anexei II la Regulamentul UE 1305/2013.

Atenție!

Majorarea intensității sprijinului nerambursabil în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul M16 se va aplica doar în cazul solicitanților care depun pe **sM 16.1a/ 16.4a** proiecte ce vizează și operațiuni similare sM 4.1.a, **și nu solicitanților submăsurii 4.1a**.

Întreaga valoare eligibilă a proiectului va respecta plafoanele maxime și intensitățile sprijinului. Contribuția privată a beneficiarului poate fi reprezentată de contribuția în natură sub forma lucrărilor efectuate în regie proprie, care vor fi evaluate, de asemenea, pe baza costurilor standard.

Atenție!

Valoarea contribuției în natură nu poate depăși valoarea contribuției private.

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și a contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în Cererea de finanțare aferentă prezentului ghid.

Atenție!

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform punctului Stabilirea categoriei de fermă din cadrul Cererii de finanțare (detaliat și din Fișa de evaluare E 1.2).

Atenție!

La cofinanțarea publică acordată în procente menționate mai sus trebuie să se adauge contribuția privată a solicitantului (care poate include și contribuția în natură). ■

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 1306/2013, cu modificările ulterioare, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar.

Fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz).

În situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul de finanțare, sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale. În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa la Ghidul solicitantului, *Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020* pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de Anexele Tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi scanate și depuse numai on-line pe pagina de internet www.afir.info.

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.afir.info.

NOTĂ

Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două anexe la Cererea de finanțare este obligatorie.

Atenție! Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza numai în sistem electronic.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului cererii de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Atenție!

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare și, respectiv, ale Legislației Național de Implementare.

Solicitantul poate opta pentru obținerea unui avans prin completarea căsuței corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de finanțare FEADR și cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de finanțare cuprinde Cererea de finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de finanțare), vor fi scanate și depuse on-line.

Pentru a depune Cereri de finanțare on-line, solicitanții care nu au cont pe siteul www.afir.info, vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de Finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser(ex: Internet Explorer, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.info. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Autentificare

Pentru logare există, un câmp de tip text, pentru introducerea datelor legate de user:

și deconectare

De asemenea, se găsește și un buton dedicat opțiunii de Înregistrare ca utilizatori a vizitatorilor [Inregistrare](#). După înregistrare, utilizatorul va primi un email de confirmare și va trebui să urmeze Instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, se va deschide sesiunea de lucru, în care utilizatorul va urma pașii următori:

1. Completare date de identificare ale solicitantului:

- Nume și prenume solicitant/ Denumire solicitant
- Titlul proiectului
- CNP/ CUI solicitant
- Adresa de e-mail reprezentant legal al proiectului

2. Completarea Sesiunii și a submăsurii pe care se dorește depunerea proiectului

În vederea depunerii proiectului, solicitantul va selecta din lista disponibilă sesiunea, licitația și submăsura corespunzătoare. I. După selectarea acestora, utilizatorul va continua cu pasul de încărcare Cerere de finanțare și anexe tehnico-administrative.

IV. Încărcarea Cererii de finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. Încărcarea formularului Cerere de finanțare

La încărcarea Cererii de finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- a. formularul Cererii de finanțare trebuie să fie redactat electronic.
- b. se va utiliza ultima versiune de Cerere de finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- c. denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”
- d. Este obligatorie completarea câmpurilor:
 - CNP/ CUI solicitant
 - Statut juridic solicitant
 - Date de identificare ale reprezentantului legal de proiect:
 - BI/ CI/ Pașaport
 - Serie
 - Număr
 - Data eliberării
 - Data valabilității

- E-mail reprezentant legal
- Amplasare proiect Regiune – Județ
- Obiectiv investiție: Județ/ Localitate/ Oraș/ Comună/ Sat
- În funcție de informațiile privind amplasarea proiectului – Regiune – Județ și tipul de investiție, cu construcții montaj sau fără construcții montaj, se va stabili Oficiul Județean/ Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare, în SPCDR.
- **Atenție!** Se bifează **investiție nouă** în cazul în care proiectul prevede următoarele: desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole sau prevede lucrări de construcții - montaj care se realizează pe amplasamente pe care nu există niciun imobil, inclusiv în cazul solicitanților care desfășoară deja activitate agricolă sau în imobile care nu au autorizații de funcționare. Se bifează **Modernizare/ extindere** în cazul în care proiectul vizează investiții precum lucrări de construcții și montaj privind re tehnologizarea, reutilizarea, refacerea sau extinderea construcțiilor în funcțiune sau alte investiții în cadrul unui punct de lucru funcțional.

e. Încărcarea formularului Cererii de finanțare completat și scanat.

2. Încărcare documente anexate Cererii de finanțare

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron. Validări privind formatul fișierelor ce urmează a fi încărcate:

- fișierele trebuie să fie în format .pdf scanate o rezoluție de minim 200 dpi.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va apăsa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu startarea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica Cererea de finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție! Pentru a preveni respingerea Cererii de finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare”, „Statusuri”.

Pentru Cererile de finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare.

În ultima zi de depunere a licitației lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.

Dosarul Cererii de finanțare va fi paginat, cu toate paginile numerotate în ordine de la „1” la „n” în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde „n” este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate.

Cererea de finanțare și toată documentația aferentă **nu trebuie să fie semnate și stampilate pe fiecare pagină**. Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, proiectul va fi declarat neeligibil.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare.

Atenție! Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care oferă un avantaj nedrept, și/ sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple/ ip-uri multiple pentru același User.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de finanțare se face la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M și/ sau înființare plantație pomicolă;

1. Încadrarea Cererii de finanțare în funcție de prescoring

Cererea de finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de finanțare.

Cererile de finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care a depus cererea de finanțare, devin neconforme.

2. Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea studiului de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Atenție! AFIR își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentul tehnic (Studiul de fezabilitate) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de finanțare.

2. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
3. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/ neeligibile nu este făcută corect.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de finanțare. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și Instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ Instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/ neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea pe teren a Cererilor de finanțare

Verificarea pe teren se efectuează de către entitățile care instrumentează Cererea de finanțare astfel:

OJFIR – pentru Cererile de finanțare fără construcții montaj;

CRFIR – pentru Cererile de finanțare cu construcții montaj și/ sau înființare plantație pomicolă;

pentru:

- toate Cererile de finanțare referitoare la **modernizări** (inclusiv dotări), extinderi, renovări; **Numai în cazuri excepționale** atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren (în perioada de iarnă, când nu se poate intra pe câmp etc.), șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/ CRFIR.
- în cazul **investițiilor noi**, dacă pentru verificarea anumitor criterii de eligibilitate, expertul consideră oportună verificarea acestora pe teren, aceasta se poate realiza pe baza unei Note aprobate de șeful serviciului și de Directorul OJFIR/ CRFIR.
- pentru toate Cererile de finanțare care decid să efectueze cheltuieli înainte de semnarea Contractului de finanțare în conformitate cu Studiul de fezabilitate/ proiectul de plantare, după depunerea Cererii de finanțare în vederea înființării/ reconversiei plantațiilor pomicole.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren, acesta poate *face observații în formularul E3.8 - Fișa de verificare pe teren. Un exemplar al fisei E 3.8 se predă solicitantului la încheierea vizitei pe teren.*

În cazul tânărului fermier, instalat pentru prima dată ca șef de exploatație, vizita pe teren se va realiza numai în prezența acestuia.

Solicitanții asigură accesul la locul de implementare a proiectelor, însoțesc echipele de control și pun la dispoziția acestora, în timp util, toate informațiile și documentele necesare solicitate, potrivit prevederilor procedurale specifice de control, corespunzătoare fiecărei instituții responsabile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

4. Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista trei situații:

- proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj \geq pragul de calitate lunar, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție.
- proiectul este neconform, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect.

5. Selecția proiectelor

Alocarea financiară publică a submăsurii aferentă perioadei continue de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, criteriile de departajare și pragul minim sunt realizate la inițiativa AM PNDR cu consultarea prealabilă a Comitetul de Monitorizare. Pentru fiecare sesiune continuă de depunere se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: alocarea sesiunii, intervalul continuu de depunere a proiectelor, pragul minim și pragurile de calitate lunar.

Solicitanții la depunerea proiectului completează obligatoriu în Cererea de finantare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/ prescoring).

Depunerea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (evaluare - prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea continuă a proiectelor în cadrul sesiunii continue de depunere aferente submăsurii/ componentei (alocare distinctă) se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse având un punctaj estimat (autoevaluare/ prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 200% din nivelul alocării sesiunii aferente componentei (alocare distinctă), cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere când oprirea depunerilor de proiecte nu este condiționată de atingerea plafonului de 200% din nivelul alocării sesiunii.

Atenție! Proiectele al căror punctaj estimat va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării

financiare aferente unei măsuri/ submăsuri/ componente (alocare distinctă), vor fi declarate neconforme.

Selectia proiectelor se face astfel:

- În situația în care o etapă lunară s-a închis în primele 5 zile lucrătoare (depunerile sunt mai mari de 200% din alocarea sesiunii respective), evaluarea intermediară a proiectelor se va face potrivit Anexei nr.7 „Lista proiectelor depuse” ierarhizate descrescător în funcție de punctajul estimat (autoevaluare/ prescoring) și criteriile de departajare pentru submăsurile care au aceste criterii încărcate în sistemul electronic, întocmită de AFIR și publicată pe site-ul www.afir.info. **Raportul de Selecție Intermediar** include doar proiectele depuse și ierarhizate în ordine descrescătoare a punctajului estimat și a criteriilor de departajare conform Anexei nr.7, în limita a 80% din alocarea sesiunii.
- Raport de selecție lunar
- Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția lunară ce reprezintă diferența dintre alocarea sesiunii și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin Rapoartele de selecție/ contestații lunare anterioare, valoarea publică totală a contestațiilor depuse aferente Rapoartelor de selecție lunare publicate, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora, se face în ordinea crescătoare a următoarei priorități:

- S.O. exploatație.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași prioritate, departajarea se face în funcție de criteriul de departajare, în următoarea ordine:

- ✓ Principiul reconversiei (investiții care presupun reconversie)
- ✓ Principiul proprietății (exploatațiile agricole care dețin în proprietate plantațiile pomicole supuse reconversiei și/ terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole).

După publicarea raportului de selecție lunar/ intermediar pe pagina de internet AFIR, solicitanții pot depune on-line contestații cu privire la rezultatul selecției în termenele specificate în Regulamentul de organizare și funcționare a procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014 – 2020, aprobat, în vigoare.

Atenție! Contestațiile se semnează de către solicitant și se depun on-line.

În urma soluționării contestațiilor comisia de contestații va proceda astfel:

a) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție Intermediar Comisia va selecta proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție Intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare prevăzute în ghidul solicitantului aferent submăsurii. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar/ trimestrial al etapei respective, după caz.

b) pentru contestațiile depuse aferente unui raport de selecție lunar/ trimestrial/ final Comisia va selecta proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat

pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare prevăzute în ghidul solicitantului aferent submăsurii sau mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar/trimestrial aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectele selectate din raportul de selecție lunar/ trimestrial aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.7 alin.(2), după caz. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni continue de depunere a proiectelor, după caz.

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare.

Atenție! Procesul de selecție și procesul de verificare a contestațiilor se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)”, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-ul www.madr.ro și www.afir.info.

Atenție! Solicitanții vor putea retrage și redepune proiectele o singură dată în cadrul sesiunii continue, cu excepția solicitanților aflați sub incidența dispozițiilor art.6 lit.b) din H.G.nr.226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Solicitanții pot să-și retragă în orice moment Cererile de finanțare, dacă autoritatea competentă nu i-a anunțat în prealabil cu privire la eventualele erori pe care le conține cererea de finanțare sau nu a trimis o notificare cu privire la un control la fața locului. Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei Cereri de finanțare!

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru Finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de finanțare”.

Atenție! În termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

- 1. Un exemplar original al Cererii de finanțare și a documentelor anexe** pe suport de hârtie, conform documentației depuse on - line. Pentru confruntarea documentelor depuse atât pe suport de hârtie, cât și on-line, beneficiarul va prezenta și exemplarul original al Cererii de finanțare, cu anexele aferente, care va rămâne în posesia acestuia.

Înainte de semnarea Contractului de finanțare, AFIR va efectua reverificarea criteriilor de eligibilitate și de selecție.

În cazul în care proiectul nu mai respecta statutul înscris în raportul de selecție sau dacă se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/ sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, Cererea de finanțare nu va mai fi selectată pentru Finanțare, cu consecința neîncheierii Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/ CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

3. Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa bancă/ trezorerie, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR);

4. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și locale, valabile la data încheierii contractului, emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.

5. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info

6. Document emis de DSP județeană conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info.

7. Document emis de Agenția Națională pentru Protecția Mediului (conform protocol colaborare AFIR ANPM-GM): Clasarea notificării/ Decizia etapei de încadrare ca document final/ Acord de mediu/ Aviz Natura 2000

8. Nota de constatare privind condițiile de mediu

În cazul proiectelor care se supun procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului și de evaluare adecvată sau doar de evaluare adecvată, acordul de mediu/ avizul Natura 2000, se depun în termen de maximum 7 luni de la notificarea solicitantului privind selecția proiectului și înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR. După expirarea termenului, Contractul de finanțare nu mai poate fi semnat.

9. Cazierul judiciar în original (fără înscrieri cu privire la sancțiuni economico-financiare) al **responsabilului legal**, valabil la data încheierii contractului. Cazierul judiciar poate fi solicitat de

către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/ 2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În situația în care solicitantul nu își îndeplinește obligația de a prezenta/ redepune, după caz, documentele necesare încheierii contractului în termenul precizat în notificare, Contractul de finanțare nu va fi încheiat.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării conformității documentelor obligatorii, Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de finanțare.

Atenție! În urma depunerii la AFIR a Cererii de finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hârtie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar este de 4 luni/ 7 luni pentru situațiile determinate de emiterea documentelor de la mediu.

În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenul precizat în Notificarea de selecție sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare.

Contractul urmează a fi încheiat după prezentarea și verificarea documentelor necesare contractării, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor de către solicitant.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea Contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie Contractul de finanțare.

Important! Bugetul indicativ din Cererea de finanțare aprobat în urma evaluării Cererii de finanțare devine anexa la Contractul de finanțare.

Proiectul tehnic va fi avizat de AFIR după verificarea, respectiv avizarea procedurii de achiziții servicii și înaintea demarării procedurii de achiziții de lucrări.

ATENȚIE! Solicitanții care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea Cererii de finanțare, că vor prezenta: dovada cofinanțării private la data semnării contractului și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificare pot depune proiect numai în cadrul sesiunii continue următoare.

Atenție!

Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maxim **3 ani (36 de luni)** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și/ sau adaptarea la standarde. **Durata de execuție a contractului** este de maxim **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investiții care prevăd doar achiziții

simple de bunuri/ utilaje, Instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa măsurii/ submăsurii.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite cu maximum 6 luni**, cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților specifice** beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în Contractul de Finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, **se pot suspenda la cererea beneficiarului**, în situații temeinic justificate, pe bază de documente justificative în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

În cazuri temeinic justificate, părțile pot conveni prin Act Adițional, ulterior efectuării ultimei plăți, prelungirea duratei de monitorizare a Contractului de finanțare.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA DURATA DE VALABILITATE ȘI DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Durata de valabilitate a Contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția publică se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurilor/ submăsurilor PNDR 2014-2020, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Contribuția publică se recuperează dacă în termen de cinci ani, de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații:

- a) încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de PNDR 2014 - 2020, respectiv de criteriile în baza cărora proiectul a fost selectat și contractat;
- b) o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c) o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
- d) realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțată din fonduri nerambursabile.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de finanțare.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/ valoare proiect).

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Pentru beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de finanțare, sau până la data depunerii la Autoritatea Contractantă a primului Dosar al cererii de plată, după semnarea Contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile art. 45 alin. (4) și art. 63 ale Regulamentului (UE) 1305/ 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1698/ 2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, și a legislației naționale în vigoare AFIR poate să aprobe acordarea unui avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Beneficiarul poate primi avansul numai după avizarea de către AFIR, a unei achiziții numai după semnarea Contractului de finanțare.

Pentru beneficiarii care decid să efectueze cheltuieli înainte de semnarea Contractului de finanțare realizate, în conformitate cu studiul de fezabilitate/ proiectul de plantare, după depunerea Cererii de finanțare în vederea înființării/ reconversiei plantațiilor pomicole, se va acorda avans corelat cu valoare eligibilă a proiectului rămasă de executat, cu respectarea condițiilor privind acordarea avansului.

Pentru a beneficia de rambursarea avansului, beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans în procent de 100%, eliberată de o instituție financiară bancară sau nebanară înscrisă în Registrul Special al Băncii Naționale a României conform legislației în vigoare, sau poliță de asigurare eliberată de o societate de asigurări, autorizată potrivit legislației în vigoare. **Garanția financiară se depune odată cu Dosarul cererii de plată a avansului.**

Garanția financiară aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pe întreaga durată de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor autorizate la plată, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în Contractul de finanțare, până la expirarea duratei de implementare a proiectului respectiv la ultima tranșă de plată.

În cazul nejustificării avansului la termenul prevăzut anterior, recuperarea sumelor se va face de către AFIR prin executarea scrisorii de garanție sau a poliței de asigurare, după caz, cu perceperea

de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a Contractului de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/ Nebancară, sau a poliței de asigurare care să acopere întreaga perioada de execuție solicitată la prelungire.

ATENȚIE! AFIR efectuează plăți în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional.

În perioada de execuție a Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate aproba la solicitarea beneficiarului, maxim două amendamente la Contractul de finanțare, pentru prelungirea duratei de execuție a contractului.

Atenție! Solicitățile de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.info.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/ componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura

falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau în cazul nerespectării de către beneficiar a obligațiilor asumate prin Contractul de finanțare sau documentele/ autorizațiile/ avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/ false/ incomplete/ expirate/ inexacte/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă va proceda la încetarea valabilității Contractului, deplin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/ sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea Contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Avizarea dosarelor de achiziții se va realiza ulterior semnării Contractului de finanțare cu AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și Instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Atenție! Trebuie să aveți în vedere ca derularea/ finalizarea, inclusiv avizarea din partea AFIR a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/ 12 luni de la încheierea Contractului de finanțare.

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, studii teren, întocmirea Studiilor de fezabilitate/ documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, se pot adjudeca prin atribuire directă.
- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, conform Bugetului indicativ, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii Contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR postat pe site-ul AFIR

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza după încheierea Contractului de finanțare.

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date prețuri de referință aplicabilă PNDR 2014-2020, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și Instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și Instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și Instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Atenție! Pentru încheierea contractelor cu firmele de consultanță puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

Atenție! Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încarca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR (achiziții simple) și CRFIR (achiziții complexe), prin intermediul departamentelor de specialitate numai după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de finanțare cu AFIR.

Atenție! La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu Finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile

contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar nerambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

Operațiunile prezente în Cererea de finanțare și în fișa submăsurii în secțiunea „Sume aplicabile și rate de sprijin” pentru care sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură nu se supun procedurii de achiziții, cu excepția situațiilor în care aceasta este obligatorie pentru beneficiar, conform legii.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau AFIN cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/ 2011);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau AFIN cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de Finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- d. Nediscriminarea;
- e. Tratatul egal;
- f. Recunoașterea reciprocă;
- g. Transparența;
- h. Proporționalitatea;
- i. Eficiența utilizării fondurilor;
- j. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de internet AFIR.

3.4 PLATA

Beneficiarul va depune la OJFIR/ CRFIR *Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată* AP 0.1 în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune la OJFIR/ CRFIR *Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată* AP 0.1 în maxim 30 de zile după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei proceduri de achiziții și numai după semnarea Contractului de finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună **AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE** pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).

În cazul investițiilor care presupun **achiziții simple** beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plată în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție cuprinde **construcții montaj** este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 6 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract.

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare beneficiarii trebuie să depună și *Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată* distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune *Declarația de eșalonare* în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

Dosarul cererii de plată se depune de beneficiar la Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (OJFIR) pentru proiectele fără C+M / Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (CRFIR) pentru proiectele cu C+M și/sau înființare plantație pomicolă în două exemplare pe suport de hârtie, la care atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Conform prevederilor art. 63 din *Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea*, în cazul în care suma solicitată de beneficiar prin Cererea de plată depășește cu mai mult de 10% suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE SUBMĂSURII 4.1a, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII.

Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi încărcate online.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de finanțare:

- 1. a) STUDIUL DE FEZABILITATE însoțit de Proiectul de înființare a plantației pomicole (în cazul înființării/ reconversiei plantațiilor) și avizat de ICDP Mărăcineni sau de stațiunile de cercetare – dezvoltare pomicole din zonă). Proiectul se va depune inclusiv pentru proiectele care prevăd reconversia plantațiilor pomicole!** (pentru achizițiile simple se vor completa doar punctele care vizează acest tip de investiție)

Se recomandă, consultarea prealabilă a ICDP, cu privire la speciile/ soiurile propuse prin proiect, în vederea obținerii avizării proiectului de înființare a plantației.

Pentru proiectele care vizează înființarea de pepiniere pomicole și cultura de căpșuni nu se solicită proiect de înființare.

Proiectul de înființare a plantației pomicole se va prezenta la depunerea Cererii de finanțare.

Studiul de fezabilitate va fi întocmit conform prevederilor legislației în vigoare, respectiv HG 907/2016.

Atenție! Conform Art. 15 aferent HG 907/2016 „Prezenta hotărâre nu se aplică obiectivelor/proiectelor de investiții:

- ale căror lucrări sunt în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri
- pentru ale căror Proiecte tehnice/ Studii de fezabilitate/ Documentații de avizare a lucrărilor de intervenție au fost inițiate procedurile de achiziție publică până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, prin transmiterea spre publicare a anunțului de participare/ emiterea invitației de participare, respectiv ale căror Proiecte tehnice/ Studii de fezabilitate/ documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost recepționate de investitor/ beneficiar ori au fost depuse spre aprobare/ avizare.
- ale căror proiecte tehnice/ studii de fezabilitate/ documentații de avizare a lucrărilor de intervenții necesită actualizare, în conformitate cu actele normative în vigoare, dacă au fost elaborate și recepționate de investitor/ beneficiar până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, ori sunt depuse spre re aprobare/ reavizare.

Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile (pentru SF-urile întocmite conform HG 28/2008, modelul adaptat de AFIR).
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului
- se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și engineering și capitolul 5 – Organizare de șantier prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți (pentru SF-urile întocmite conform HG 28/2008, modelul adaptat de AFIR)
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zona, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator.
- în cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, va prezenta obligatoriu Studiul de fezabilitate și Certificatul de Urbanism pentru acestea.
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului, cu valoare distinctă pentru a fi considerat cheltuială eligibilă. Dacă montajul se realizează în regie proprie, acesta se va evidenția obligatoriu ca valoare în coloana „cheltuieli neeligibile”).
- pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experți, ore/ expert, costuri/ ora), care vor fi corelate cu ofertele conforme.
- în cazul achiziției de utilaje se va menționa o marjă a caracteristicilor tehnice a acestora, cu respectarea limitei maxime prevăzute în *Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor*, chiar și în cazul în care rezonabilitatea se demonstrează cu extras din BD cu prețuri de referință.
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

1. **b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente**
1. **c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de fezabilitate, obligatoriu. **Expertiza tehnică de specialitate** asupra construcției existente și **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor**.

2. SITUAȚIILE FINANCIARE (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară.

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin trei ani financiari înainte de anul depunerii Cererii de finanțare se vor depune ultimele trei situații financiare.

Atenție! Rezultatul de exploatare al anului precedent depunerii Cererii de finanțare trebuie să fie pozitiv (inclusiv 0). Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de **calamități naturale** și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare, aceștia realizând doar cheltuielile de exploatare (întreținerea efectivului de animale, înființarea culturilor și a plantațiilor și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii unor venituri).

Exemplu. Solicitant înființat înaintea de depunerea Cererii de finanțare cu 2 ani, iar în anul anterior depunerii Cererii de finanțare a avut cheltuieli cu achiziția de animale, înființarea culturilor, întreținerea clădirilor operaționale. Producția vegetală și/sau animală preconizată a fi obținută și comercializată în anul următor și veniturile vor fi înregistrate în bilanțul aferent anului depunerii Cererii de finanțare.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul din exploatare care poate fi negativ.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul unui solicitant înființat în anul depunerii proiectului care nu a întocmit Bilanțul aferent anului anterior depunerii proiectului, înregistrat la Administrația Financiară, solicitantul nu va depune nici un document în acest sens.
- b) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, solicitantul va depune la dosarul Cererii de finanțare Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară prin care dovedește că nu a înregistrat venituri din exploatare.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **DECLARAȚIA DE INACTIVITATE** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru **persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale:**

DECLARAȚIE SPECIALA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221).

În cazul solicitanților care se încadrează în prevederile art. 105 din Legea 227/2015, (cod fisca), respectiv, nu au obligația depunerii formularului 221, Norma de venit, nu se va depune nici un document în acest sens.

Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de **CALAMITĂȚI NATURALE** (inundații, seceta excesivă etc.) se vor prezenta:

- Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40) din unul din ultimii trei ani precedenți anului depunerii proiectului,

în care producția nu a fost calamitată, iar rezultatul din exploatare (rezultatul de exploatare din bilanț) să fie pozitiv (inclusiv 0), înregistrate la Administrația Financiară.

În cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale se va prezenta:

- Declarație specială privind veniturile realizate înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ și/ sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221)

Formularul 221 se va depune de către solicitanții care au optat conform prevederilor legale, pentru impozitarea pe bază de normă de venit.

Pentru anii calamitați solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organisme abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

3. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU:

a) TERENUL AGRICOL:

Copie după documentul autentificat la notar care atestă dreptul de proprietate (a1) asupra terenului și/ sau tabel centralizator **(a2)** emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele pe care va fi realizată investiția luate în arendă, pe categorii de folosință, perioada de arendare și/ sau contractul de concesiune, cu o valabilitate de minimum 15 ani, excepție făcând pepinierele, culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani, începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare.

Contractul de concesiune va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces).
- Pentru **cooperative agricole**, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute mai sus pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

Atenție! În cazul Societăților agricole se atașează tabelul centralizator emis de către Societatea agricolă care va cuprinde suprafețele aduse în folosința societății și numele membrilor fermieri care le dețin în proprietate, cu o valabilitate de minimum 15 ani, excepție făcând pepinierele, culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani, începând cu anul depunerii Cererii de finanțare.

a3) Copie din Registrul Agricol emis de Primărie, eliberată cu cel mult 30 de zile înainte de depunerea Cererii de finanțare în cazul solicitanților care prin intermediul proiectului vizează investiții pe terenuri în pregătire.

b) IMOBILUL (clădirile și/ sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile:

- Actul de proprietate, contract de concesiune sau alt document încheiat la notar care să certifice dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare în cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu investiții de modernizare/ extindere și a terenurilor pe care se vor realiza investiții ce presupun lucrări de construcții montaj, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție! Pentru construcțiile și/ sau terenul ce fac/ face obiectul Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/ desființare:

- dreptul real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, suprafață, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de suprafață se acceptă act de suprafață încheiat în formă autentică de un notar public.

- drept de creanță, definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată cu modificările și completările ulterioare pentru terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de arendă/ comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

c) EXTRAS DE CARTE FUNCİARĂ sau Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit), se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

d) Document pentru efectivul de animale deținut în proprietate:

1) Extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/ DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);

Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - Adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației
Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute la punctul d) pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

2) PAȘAPORTUL emis de ANZ pentru ecvideele cu rasă și origine.

10. CERTIFICAT DE URBANISM pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări). Certificatul de urbanism nu trebuie însoțit de avizele menționate ca necesare fazei următoare de autorizare.

5. ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

5.1 DOCUMENT EMIS DE ANPM PENTRU PROIECT

6. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

6.1 CERTIFICATE CARE SĂ ATESTE LIPSA DATORIILOR RESTANTE FISCALE și sociale sau locale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.

Atenție! Certificatele trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor prin mențiunea „nu are datorii fiscale și sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.

Atenție! Solicitantul va prezenta decizia de rambursare aprobată a sumelor negative solicitate la rambursare prin deconturile de TVA și/ sau alte documente aprobate pentru soluționarea cererilor de restituire, decizie/ documente care au fost aprobate ulterior eliberării certificatului de atestare fiscală, pentru compensarea obligațiilor fiscale de la Sect. A.

6.2 CAZIERUL JUDICIAR AL REPREZENTANTULUI LEGAL care să ateste lipsa înscrierilor care privesc sancțiuni economico-financiare. Cazierul judiciar va fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Până la reglementarea posibilității aplicării normelor metodologice (consultarea bazelor de date ale Poliției) de către experții evaluatori AFIR, solicitantul are obligația depunerii documentului justificativ mai sus enunțat.

7. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

7.1 DOCUMENT EMIS DE DSVSA PENTRU PROIECT, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info.

7.2 DOCUMENT EMIS DE DSP JUDEȚEANĂ, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info

Solicitantul se va asigura că documentele eliberate de către autoritățile competente menționează standardele care vor fi implementate prin intermediul proiectului (dacă este cazul).

Atenție! În cazul investițiilor care prevăd atât achiziție de utilaje agricole cât și utilaje necesare procesării, documentul 7.1 va trebui să ateste conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și siguranța alimentelor și trebuie să facă referire clar și la activitatea de procesare.

Documentele acestui punct vor fi emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare. Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

În cazul proiectelor care prevăd doar achiziții de utilaje agricole nu este necesară prezentarea documentelor 7.1 și 7.2.

8. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

8.1 DOCUMENTE CARE DOVEDESC CAPACITATEA ȘI SURSA DE COFINANȚARE a investiției emise de o instituție financiară în original (extras de cont și/ sau contract de credit).

8.2 DOCUMENT DE LA BANCĂ/TREZORERIE cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR);

9.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/ NOTIFICARE DE CONSTATARE a conformității cu legislația sanitară emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare, **pentru unitățile care se modernizează și se autorizează/ avizează** conform legislației în vigoare.

9.2 NOTA DE CONSTATARE PRIVIND CONDIȚIILE DE MEDIU pentru toate unitățile în funcțiune se va depune la momentul încheierii contractului.

Atenție! Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

10. a) HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

b) STATUT pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005) și Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, compozesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere*, cu modificările și completările ulterioare)

c) DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE, a Centrelor și stațiunilor de cercetare –dezvoltare și didactice inclusiv universități având în subordine stațiuni de cercetare dezvoltare și didactice din domeniul agricol.

11.1 DIPLOMĂ DE STUDII SUPERIOARE în domeniul agricol, agro-alimentar sau economie agrară, DUPA CAZ adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă pentru cei care au absolvit în ultimele 12 luni;

11.2 DIPLOMA DE ABSOLVIRE STUDII postliceale și liceale în domeniul agricol.

Atenție! Documentele se pot prezenta pentru **administratorul persoanei juridice** sau pentru managerul exploatației agricole (**angajatul pe post de director general sau șef de exploatație cu responsabilități privind deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație**).

11.3 DIPLOMA DE ABSOLVIRE A ȘCOLII PROFESIONALE sau diploma/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/**certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări, sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA, care conferă un nivel minim de calificare în domeniu agricol, agro-alimentar, economie agrară.

11.4 ADEVERINȚA DE ABSOLVIRE A STUDIILOR ÎN DOMENIU, PÂNĂ LA ELIBERAREA DOCUMENTULUI DOVEDITOR, DAR NU MAI TÂRZIU DE ULTIMA PLATĂ

11.5 EXTRAS DIN REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ A SALARIAȚILOR care să ateste înregistrarea contractului individual de muncă.

Atenție! Diplomele de studii/ Certificatele/ Adeverințele vor fi emise de către o Instituție autorizată/ acreditată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, iar documentul care atestă formarea profesională, trebuie să fie recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificare.

12. ÎN CAZUL PROIECTELOR CARE INCLUD ȘI INVESTIȚII PRIVIND IRIGAȚIILE:

12.1 AVIZ DE GOSPODARIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUTIEI în cazul investițiilor noi

Sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODARIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

12.2 Aviz emis de ANIF (dacă este cazul)

12.3 Document emis de OUI privind acordul de branșare (dacă este cazul)

12.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul).

13. AUTORIZAȚIA PENTRU PRODUCEREA, PRELUCRAREA ȘI COMERCIALIZAREA SEMINȚELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR

Atenție! Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate este eliberată de Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor (ITCSMS), pentru soiurile care se regăsesc în Catalogul soiurilor românești (ISTIS).

14. AUTORIZAȚIA DE PLANTARE (la depunerea cererii de finanțare)

Pentru plantațiile de pomi cu suprafața mai mare de 2 ha și pentru plantațiile de arbuști fructiferi cu suprafața mai mare de 0,5 ha autorizația de plantare se eliberează în baza unui proiect de înființare a plantației pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

Atenție! Inclusiv investițiile care vizează înființarea de plantații pomicole pe suprafețe mai mici de 2 ha vor avea proiect de înființare a plantației pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

15. AUTORIZAȚIA DE DEFRIȘARE (la depunerea Cererii de finanțare)

Defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial aparținând persoanelor fizice sau juridice se face numai în baza autorizației de defrișare eliberate de direcțiile pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și, respectiv, a municipiului București, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

16. DOCUMENTE CARE ATESTĂ CALITATEA DE MEMBRU OIPA

16.1 DOCUMENT EMIS DE CĂTRE ORGANIZATIA ÎNTERPROFESIONALĂ PENTRU PRODUSELE AGROALIMENTARE (OIPA), din care să reiasă că **solicitantul și, dacă este cazul, terțele persoane cu care acesta încheie contracte și/ sau precontracte, are/ au calitatea de membru al acesteia**, document avizat de consiliul director.

Se va lua în considerare atât documentul avizat de către Președintele Consiliului Director cât și de o altă persoană împuternicită de Consiliul Director conform prevederilor statutului.

În acest caz, pe lângă documentul emis de OIPA din care sa reiasă ca solicitantul este membru al acesteia, solicitantul trebuie sa prezinte și Hotărârea Consiliului Director de împuternicire a Președintelui Consiliului Director sau a unei alte persoane din cadrul Consiliului Director, conform prevederilor statutului, în vederea semnării acestor documente.

16.2 Precontractele/ contracte/ cu membrii OIPA/ Grup de Producători (GP)/ cooperative/ organizație de producători în vederea condiționării/ procesării/ comercializării producției proprii.

Membrii OIPA/ cooperativa/ organizația de producători/ GP prin care se realizează aceste operațiuni trebuie fie autorizați să desfășoare activitatea respectivă.

17. PRECONTRACTE ÎNCHEIATE CU PERSOANE JURIDICE prin care se realizează comercializarea produselor proprii.

18.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR ȘI/SAU PROCESATOR ÎN AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ, eliberata de DAJ, însoțită de CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU UN ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE (în cazul investițiilor noi sau în cazul modernizării exploatațiilor care obțin după implementarea proiectului, un produs ecologic). În cazul fișei de înregistrare ca procesator în agricultura ecologică, dacă nu se poate furniza acest document la momentul depunerii Cererii de finanțare, se va prezenta la ultima tranșă de plată.

18.2 Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice emis de un organism de inspecție și certificare, conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice cu completările și modificările ulterioare pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică (**pentru modernizări în vederea obținerii unui produs existent**).

19.1 DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU GRUP DE PRODUCĂTORI

a) **Certificatul de înregistrare eliberat de oficiul registrului comerțului** conform legislației în vigoare

b) **STATUT**, inclusiv pentru Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare*), din care să reiasă că acestea se încadrează în categoria: societate cooperativă agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art. 7, alin (2¹) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare.

19.2 Documente solicitate pentru membru al unui grup de producători recunoscut preliminar, al unui grup de producători recunoscut sau al unei organizații de producători

Document emis de către grupul de producători/ societatea cooperativă/ cooperativă agricolă din care să reiasă că **solicitantul este membru al acesteia** însoțit de documentul de înființare al acestora (act constitutiv și statut).

20. Acord de principiu privind includerea generatoarelor terestre Antigridină în Sistemul National de Antigridină și de Creștere a Precipitațiilor (la depunere), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului National de Antigridină și Creștere a Precipitațiilor.

21. Document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Catalogele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.

22. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ) pe care solicitantul le poate prezenta pentru a susține datele și informațiile prezentate în proiect.

Atenție!

Evaluarea Cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilității și al verificării criteriilor de selecție va include și consultarea informațiilor referitoare la solicitant și exploatarea agricolă, deținute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, etc).

4.2 LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – WWW.AFIR.INFO

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- + **Cererea de finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează AFIR în vederea obținerii finanțării);
- + **Studiul de fezabilitate – Anexa 2;**
- + **Contractul de finanțare – Anexa 5** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile);

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- + **Cererea de plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- + **Cererea de plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc.);

- ✚ **Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată** (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- ✚ **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- ✚ **Raportul de execuție** (document care prevede realizările fizice și cele financiare);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.info – Investiții PNDR – sM4.1a);

De asemenea, în pagina de internet a AFIR, www.afir.info, puteți consulta și descărca:

- ✚ **Fișa submăsurii** (Investiții prin FEADR – sM 4.1a);
- ✚ **Actele normative utile** (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).

Toate formularele prezentate al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.info – Investiții PNDR – sM 4.1a investiții în exploatații pomicole) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

4.3 DICȚIONAR

- ❖ **Active corporale** - active precum terenuri și clădiri, instalații, utilaje și echipamente;
- ❖ **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
- ❖ **Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui Contract de achiziție;
- ❖ **Achiziție complexă care prevede construcții montaj** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui Contract de achiziție;
- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- ❖ **Cererea de finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintea pentru aprobarea Contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către

consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în locații distincte, rezervate acestei activități;

- ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar sau nebanca, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit ;
- ❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
- ❖ **Condiționarea** - în sectorul pomicol, cuprinde după caz, operațiuni tehnologice de sortare, calibrare, spălare-zvântare, curățare, lustruire, ceruire, lotizare, etichetare, ambalare, uscare *fără transformarea acestora în fructe prelucrate (nu include deshidratare)*, depozitarea în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosfera) spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez și alte operațiuni de pregătire în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare.
- ❖ **Derulare proiect** - reprezintă totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului/Deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;
- ❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă)** – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară; Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;
- ❖ **Fișa submăsurii** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele submăsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- ❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a

submăsurii 4.1 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

- ❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente nefuncționale/ dezafectate.
- ❖ **Implementare proiect** – reprezintă totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului/ Deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- ❖ **Intermediar** – prin intermediar se înțelege acea entitate care achiziționează produsul de la fermier în scopul comercializării. Procesatorul nu este considerat intermediar dacă procesează materia primă proprie sau procesarea reprezintă o acțiune de prestare de servicii către fermier, cel din urmă deținând controlul asupra produsului și condițiilor de comercializare (ex.: stabilirea prețului). În cazul comercializării producției membrilor prin intermediul formelor asociative, entitatea care realizează comercializarea (forma asociativa) nu este considerată intermediar.
- ❖ **Investiții colective** - Investiții realizate de către cooperative, grupuri de producători sau de parteneriate sprijinite prin intermediul M16, legate de asigurarea cooperării între producători/membri, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele .
Aceste investiții vor deservi interesul membrilor din cadrul cooperativelor, grupurilor de producători sau parteneriatelor sprijinite prin intermediul M16.
- ❖ **Lanțul alimentar integrat** reprezintă succesiunea de etape și operații din cadrul aceleași unități implicate în producerea, procesarea, distribuția, depozitarea și manipularea produselor agro alimentare de la producția primară până la comercializare.
Lanț scurt - Prin lanț scurt de aprovizionare se înțelege un lanț de aprovizionare care nu include mai mult de un intermediar între producător și consumator.
- ❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și Instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini , utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă;
- ❖ **Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile de orice tip (noi sau modernizări/extinderi)** în unitatea/ unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceleiași/ aceluiași cod/uri CAEN.
- ❖ **Natura 2000** – rețea ecologică de arii naturale protejate la nivel european, formate din arii speciale de conservare (sit/ zonă protejată) pentru conservarea habitatelor naturale de interes comunitar și/ sau a populațiilor speciilor de interes comunitar, altele decât păsările sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SAC) și arii de protecție specială avifaunistică (sit/ zonă protejată) pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SPA) conform Legii nr. 462/ 2001

(pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice);

- ❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ II, IF etc. care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un Contract de Finanțare cu AFIR;
- ❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață;
- ❖ **Procesarea produselor agricole** – conform definiției din Regulamentului (UE) 651/2014 „înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare”;
- ❖ **Producția agricolă primară** – conform Regulamentului (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective.
Pot fi asimilate investițiilor aferente producției agricole primare operațiuni/ cheltuieli precum utilaje, înființare/ reconversie plantații pomicole, plase antigrindină și antiplăoie, drumuri de exploatare, împrejmuire plantații pomicole, echipamente de irigații la nivelul exploatației agricole, depozitare produse agricole primare, condiționare, producerea de energie regenerabilă la nivelul fermei pentru consum propriu, prin urmare toate operațiunile care nu pot fi încadrate în/ rezultate din activitățile de procesare sau comercializare produse agricole.
- ❖ **Proiect neconform** – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/ submăsuri/ componentă (alocare distinctă)
- ❖ **Reconversia pomicolă** – defrișarea unei plantații pomicole în condițiile legii și replantarea aceleiași specii și/ sau a altor specii pomicole pe suprafața defrișată.
- ❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnată care are în baza legii/ statului/ actelor constitutive dreptul și îndatorirea să reprezinte solicitantului/ beneficiarul în relațiile cu terții, inclusiv în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;
- ❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- ❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
- ❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

-
- ❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
 - ❖ **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
 - ❖ **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
 - ❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
 - ❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
 - ❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de Finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
 - ❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
 - ❖ **PNDR** – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
 - ❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - ❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
 - ❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică.
 - ❖ **ICDP Mărăcineni** - Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești –Mărăcineni.
 - ❖ **„/”** – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare sau extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 din 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/ oră este echivalent cu kilometri pe oră).

4.4 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de Finanțare a Măsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru Finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 17:00, iar vineri între orele 08:30-14:30, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita Finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.info

www.afir.info

www.facebook.com/afir.info

twitter: @AFIR_Romania

031 – 860.27.47

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Dacă doriți informații suplimentare puteți să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR.

* * *